

DROBETA

XXVII

Seria Artă Plastică

2017

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

DROBETA

Seria Artă Plastică

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

Seria
Artă Plastică

DROBETA

XXVII

DROBETA TURNU SEVERIN

2017

COLEGIUL DE REDACȚIE

Drd. Chirilă Enescu
Alexandra Preda

EDITOR IMAGINE

Alexandra Preda

Orice corespondență se va adresa/ Please send any mail to the following adress:

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

Str. Independenței nr. 2
220160 Drobeta Turnu Severin
Tel. 0040252/312177
Tel/Fax 0040252/320027
E-mail: office@muzeulpdf.ro

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor și studiilor revine în întregime autorilor

ISSN 2285-8857

ISSN-L 2285-8857

EDITURA MEGA | www.edituramega.ro

e-mail: mega@edituramega.ro

CUPRINS / CONTENTS / SOMMAIRE / INHALT

VICTOR RUSU

Arta. Dezideratul unor noi deschideri transfrontaliere..... 7

MARIA BĂLĂCEANU

Acuarela ca stare de spirit..... 21

ANASTASIA STOICIU

Gestul în xilogravură..... 33

ECATERINA BOSOANCĂ

Tipărituri de interes istoriografic și geografic în biblioteca Muzeului Regiunii Porților de
Fier (1690–1923)..... 39

ARTA. DEZIDERATUL UNOR NOI DESCHIDERI TRANSFRONTALIERE

Victor Rusu
scriitor și publicist

THE ART. DISCUSSION OF NEW TRANSFRONTAL OPENINGS

Abstract: "Dancing thoughts the colors" is the title of Daniel Sușa 's contemporary and representative exhibition of painting and graphics, one of the most famous and appreciated artist from Uzdin Serbia, which was organized by Art Museum, in "Cross- border openings" project. During the event, besides Daniel Sușa, also has been participated the artist Laura Stanca, from Timișoara. Daniel Sușa exposed oil paintings, guasa and watercolor, by a real artistic value, representing two main themes: the dance, the dancers and the horses from Serbian Banat. The themes are plastic metaphors of the tellurian force. The artistical event has been reflected very well the dynamic spirit of the partnership with the brothers over the Danube.

Keywords: partnerships, art, brothers over the Danube, painting, spirit

Comuniunea spirituală și cultural-artistică dintre mehedințeni și frații noștri, românii din regiunile Timoc și Voivodina, ale țării vecine și prietene, Serbia, s-a constituit, din vârste istorice imemorabile, într-o fastă, fecundă tradiție. Un lapidar cuvânt înainte, precum cel de față, nu are cum să-și propună să se metamorfozeze într-o sui-generis cronică seculară a schimburilor frățești de perene valori ale cugetului și simțirii alese, ale inteligenței artistice vii, prodigioase și ale harului de a crea opere de o remarcabilă originalitate și viabilitate estetică.

Ne vom limita, deci, doar la evocarea câtorva momente de o majoră, excepțională însemnătate, care au marcat benefic, productiv, această posibilă, amplă cronică a relațiilor dintre românii de pe ambele maluri ale Dunării, în domeniul culturii și artei, care au avut loc în prima jumătate a secolului trecut. Vom readuce în actualitate prin urmare, veritabilele evenimente, de nebanuite amplitudini și valențe cultural-artistice, ale înființării „Teatrului orașului Turnu-Severin”, azi Palatul Culturii „Teodor Costescu” și al Bibliotecii Populare „I. G. Bibicescu”.

Luminoasa idee a înființării unei moderne instituții cultural-artistice și a înălțării unui edificiu monumental, adecvat unei activități complexe, cu plurale forme și modalități eficiente de expresie în domeniul spiritualității românești, a încolțit într-o seară a anului 1909, în cancelaria Liceului „Traian”, în timpul unei discuții dintre directorul Teodor Costescu și un grup de profesori, pe tema „nevoilor culturale ale Severinului – oraș de graniță – și rolul pe care acest oraș este chemat să-l joace, prin poziția sa geografică, în întreținerea legăturilor cu frații de dincolo de Carpați și din Serbia, pentru a nu se dezrădăcina de trunchiul viguros al neamului”, după cum se precizează într-un articol din presa vremii. („Cuvântul nostru”, 5 mai 1932).

S-a trecut urgent la scrierea statutelor Societății Culturale „Teatrul orașului Turnu-Severin”, societate anonimă pe acțiuni, cu un capital de 600.000 lei, statute dezbătute și acceptate (cu unele modificări) de membrii fondatori în ședințele din 13–16 ianuarie 1909, 10 ianuarie 1910.

Piatra de temelie a edificiului a fost pusă în anul 1912. După război, lucrările au fost reluate cu însoflete și tenacitate, iar în „fericita zi” de 30 noiembrie 1924, impresionanta clădire, parțial terminată, a fost inaugurată, „în prezența românilor veniți din toate unghiurile țării, în special din ținuturile alipite și de peste hotare (Serbia și Bulgaria, n.n.), unde această instituție, deși tânără, începuse să-și arunce razele binefăcătoare ale culturii”, după cum consemnează un prețios document al vremii.

Interesant de remarcat faptul că această direcție majoră de acțiune din programul noii instituții de cultură și artă era atât de larg cunoscută, încât văduva marelui chimist, dr. C. I. Istrati, doamna Aglaie Istrati, într-un act oficial, din acei ani, o scrisoare/„petițiune” adresată Ministerului Cultelor și Artelor, pentru a ceda muzeul soțului său orașului Turnu-Severin, își argumentează generoasa inițiativă în următorii termeni: „Orașul Severin, prin poziția sa geografică, fiind situat în apropiere de Banat și mai ales (s.n.) de românii din Serbia și Bulgaria, care au fost despărțiți prin vitregia vremurilor de patria noastră, este vizitat săptămânal de mii de români și din Banat și de peste Dunăre ... De asemenea, sute de elevi din Banat și chiar din Serbia vin regulat pe fiecare an ca să viziteze frumosul oraș Turnu-Severin și ar putea să aibă la îndemână, pe lângă Biblioteca „Bibicescu” și muzeul regional, care să le arate originea nobilă a neamului nostru”.

Un alt moment semnificativ, de maximă importanță a fost marcat de ziua de 22 iulie 1921, când s-a publicat în Monitorul Oficial Legea înființării Societății Culturale Biblioteca Populară „I. G. Bibicescu” împreună cu statutele bibliotecii, în care se precizează, între altele, apăsător și explicit, că: „Această bibliotecă va fi un far luminos pentru severineni și mehedințeni, bănățeni și românii de peste Dunăre” și că „va întemeia bibliotecă populare și în diferite localități din ținuturile alipite și chiar la românii din peninsula balcanică”.

Și acest obiectiv important al activității bibliotecii a trecut într-un timp incredibil de scurt din ipostaza de deziderat, în cea de fapt împlinit, pentru că

președintele societății culturale, marele ctitor și animatorul cultural de excepție, Teodor Costescu, a izbutit să-l convingă pe tribunul bănățean, unul din cei mai de seamă luptători pentru înfăptuirea statului național unitar român, la 1 decembrie 1918, preotul „iconom stavrofor”, Coriolan Buracu, să părăsească satul natal Prigor și Mehadia, pentru a deveni primul director al Palatului Cultural (1924–1929) și al Bibliotecii „I. G. Bibicescu” (1927–1929), posturi în care, animat de înalte, ardente trăiri patriotice, dublate de o bogată experiență și o neistovită, impresionantă „risipă de energie”, s-a dovedit, într-adevăr, „omul potrivit, la locul potrivit”, omul providențial pentru întreaga evoluție rapidă, prodigioasă, încărcată de realizări de referință, a celor două instituții de cultură emblematice, pe care le-a condus.

Astfel, numai în câțiva ani, între 1924–1931, au luat ființă 239 biblioteci filiale, atât în țară, cât și în străinătate, dintre care 39 în Banatul abia alipit, în urma Marii Uniri din 1918, și 34 în Banatul Sârbesc. În localitățile respective se expedia din Turnu-Severin, România, câte un dulap model, sculptat în lemn de stejar, cu 400–500 volume, registre inventar și alte imprimări tipizate. Pe scândura transversală de sus a dulapului se „scria” cu dalta următoarea inscripție: „Donația Bibliotecii Bibicescu din Turnu-Severin” „Luminează-te și vei fi!” Celebrele cuvinte „Luminează-te și vei fi!”, cu valoare de superb, răscolitor aforism, aparțin, după cum se știe, marelui C. A. Rosetti.

De-a dreptul înmărmuritor este faptul că, vara trecută, în biblioteca Căminului Cultural „Doina” din Uzdin-Serbia, am dat cu ochii de două dulapuri de acestea și cunoscutul poet uzdinean Vasile Barbu m-a asigurat că în alte zeci de localități din Provincia Autonomă a Românilor Voivodina, Novi Sad, Serbia, aceste prețioase relicve ale fostelor biblioteci filiale înființate de marea bibliotecă severineană sunt păstrate cu sfințenie, după aproape 100 de ani.

După înființarea bibliotecilor filiale din Banatul Sârbesc și Valea Timocului, între cele două părți intrau în funcțiune diferite modalități de comunicare și colaborare: corespondență oficială, memorii, acordare de noi donații (cărți și, mai ales, abonamente la reviste și ziare), invitații adresate reprezentanților comunităților de români din Serbia să participe la adunările generale anuale de dări de seamă ale Bibliotecii „I. G. Bibicescu” precum și alte evenimente cultural-artistice deosebite; invitații la care bibliotecari, învățători, preoți, foști ofițeri și alte categorii de intelectuali răspundeau cu însuflețire, printr-o prezență activă și semnificativă, la fiecare dintre aceste momente de-a dreptul sărbătorești, după cum atestază plural și convingător numeroase documente aflate în posesia Direcției Arhivelor Statului Mehedinți.

Instaurarea puterii comuniste și în țara noastră a făcut ca Biblioteca „I. G. Bibicescu” să devină Biblioteca Raională Turnu-Severin, marele conducător al Iugoslaviei, Tito, acuzat de „revizionism”, a fost excomunicat din „marea familie a partidelor comuniste”, granițele naturale dintre noi au fost dublate de garduri de sârmă „ghipată” și fâșii de frontieră arate și grăpate și, în aceste condiții de absurd și dictat terifiant, orice relații de colaborare au fost curmate brutal,

dureros. Abia după 1989, după atâtea decenii de aberantă, dogmatică însingurare au fost reluate străvechile și frățeștile schimburi de valori spirituale și cultural-artistice, însă destul de timid și nu instituționalizat, ci tot ce s-a făcut în acest sens a fost lăsat la latitudinea inițiativelor personale ale unor inimoși oameni de cultură, artă și literatură din Drobeta Turnu-Severin și întreg județul Mehedinți. Din fericire, asemenea inițiative generoase, inspirate și de o reală eficiență au fost numeroase și finalizate cu remarcabile realizări de ordin cultural-artistic.

În economia acestei succinte însemnări, cu valoare de „argument” al apariției unei tipărituri, nu am avea nici spațiu tipografic necesar și nici nu este în intenția noastră, aici și acum, să încercăm a consemna, oricât de lapidar, o sui-generis cronică a momentelor și evenimentelor care au reluat, la cote superioare, moderne, tradiționalele relații cultural-artistice cu românii noștri din Serbia.

„DANSÂND PRINTRE CULORI”

Important ni se pare a sublinia apăsător că, mai ales în ultimii ani, Muzeul Regiunii Porților de Fier, condus de managera de excepție, care se dovedește a fi, cu rezultate tot mai prestigioase, doamna Doinița-Mariana Chircu, s-a înscris dinamic și eficient în rândul instituțiilor județene și municipale care participă intens, susținut și semnificativ la un continuu, complex dialog transfrontalier de o elevată factură spirituală. Așa se face că, între atâtea altele, apariția unui catalog de expoziție dedicat creațiilor artistului plastic Daniel Sușa, din Uzdin-Serbia, cu sprijinul marelui muzeu din județul Mehedinți, nu mai surprinde pe nimeni. Înainte de toate, pentru că, nu cu mult timp în urmă, la Muzeul de Artă, din subordinea (fiind, de fapt, o secție a sa) conducerii Muzeului Regiunii Porților de Fier, a fost vernisată o interesantă, reprezentativă expoziție de grafică și pictură contemporană, ce reunea lucrări de o remarcabilă ținută estetică, aparținând unora dintre cei mai cunoscuți și apreciați artiști plastici români din Serbia. Cu acest prilej, Daniel Sușa se detașa din context prin exultanta expresivitate și pronunțata originalitate a unui ciclu substanțial de lucrări de grafică.

După acest veritabil eveniment artistic, evoluția activității de creație a tânărului plastician Daniel Sușa a cunoscut un ritm vivace, susținut și o traiectorie mereu ascendentă, marcată de numeroase expoziții personale sau de grup, vernisate în mari orașe din România și Serbia. Specialiștii în domeniu ai muzeului i-au urmărit atent, cu viu interes, prodigioasa activitate, conducerea sa a încheiat un complex, judicios parteneriat cu Societatea Literar-Artistică „Tibiscus” din Uzdin, Voivodina-Serbia, în cadrul căreia își împlinește destinul de artist autentic Daniel Sușa.

Vineri, 6 octombrie 2017, la Muzeul de Artă din Drobeta Turnu-Severin, în prezența unei audiențe selecte – artiști plastici severineni, scriitori și oameni de cultură din municipiu, a avut loc, într-o atmosferă sărbătorească, vernisajul unei remarcabile expoziții de pictură, cu titlul sugestiv, inspirat „Dansând printre culori”.

Impresionantul eveniment artistic s-a desfășurat sub egida Muzeului Regiunii Porților de Fier, în cadrul generosului proiect „Deschideri transfrontaliere”, inițiat și conceput de scriitorul și gazetarul Victor Rusu și aprobat și coordonat de managerul general Doinița Chircu, care a dovedit și în acest caz multă receptivitate și o superioară înțelegere a virtuților estetice și educațional-formative ale unui veritabil act de cultură și artă.

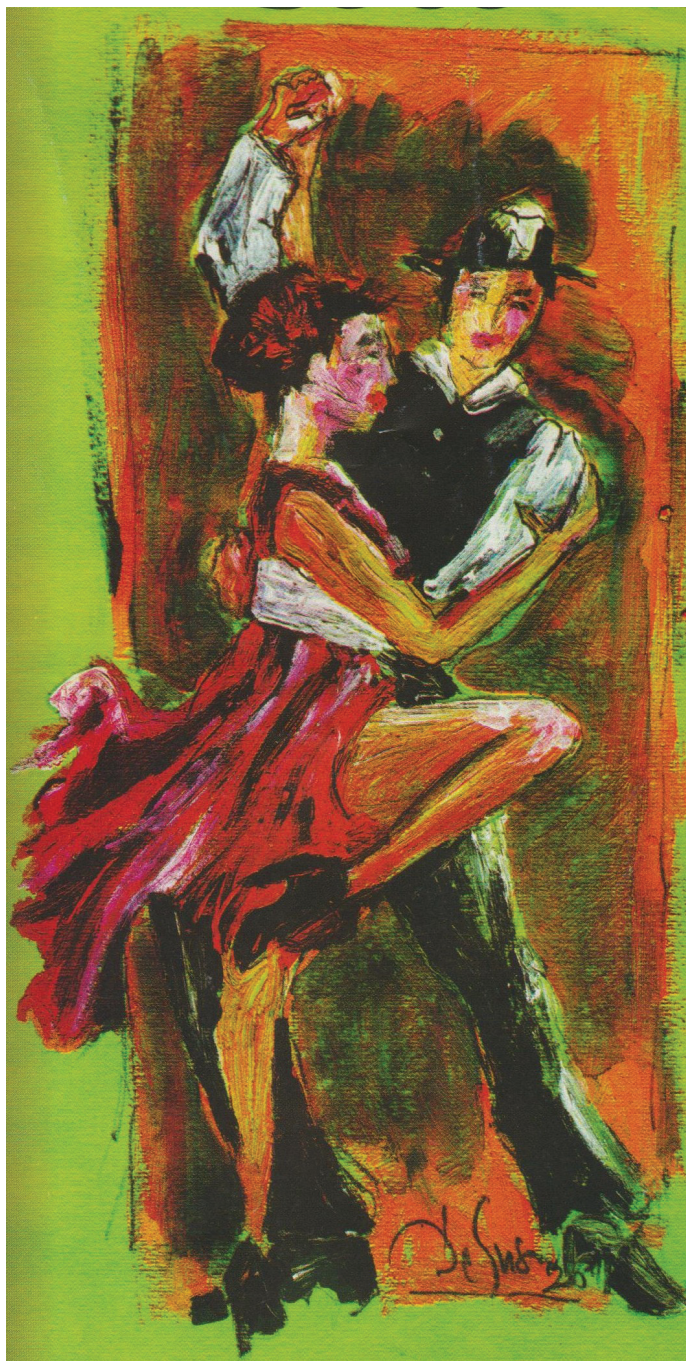
Invitații prestigioasei instituții mehedințene au fost, de data aceasta, tânărul artist plastic Daniel Sușa, din Uzdin-Serbia și Laura Stanca, din Timișoara, pe cei doi unindu-i atât faptul că au fost colegi la Facultatea de Arte din Timișoara, pe care au absolvit-o cu rezultate de excepție, cât și tematica asemănătoare, în multe privințe.

Daniel Sușa a expus picturi în ulei, guașă și acuarelă, de o reală valoare artistică, reprezentând două filoane tematice predilecte: dansul și dansatori în „mișcări eruptive” și caii pusteii panonice, ai Banatului Sârbesc, metamorfozați în viziunea plastică a talentatului pictor în superbe, expresive metafore plastice ale dinamismului și forței primare, telurice.

Pictorița timișoreană Laura Stanca a atras atenția și a câștigat adeziunea afectivă și prețuirea celor prezenți la emoționantul eveniment cu un ciclu substanțial de naturi statice (flori), în care se dovedește o coloristă de mare sensibilitate și finețe și o suită de nuduri de o visătoare, persuasivă expresivitate.

Despre personalitatea celor doi tineri artiști plastici și despre creațiile expuse a vorbit cu aplicație și un evident, cuceritor talent oratoric, scriitorul și publicistul Victor Rusu. Toate cuvintele de laudă și mulțumire pentru șeful de secție, Chirilă Enescu, pentru totala implicare în buna organizare a întregii manifestări.

Expoziția se înscrie, deci, ca o nouă realizare prestigioasă, inspirată de spiritul dinamic, creator și puternic catalizator al acestui frățesc, superb parteneriat.

Dansând suav

Tangoul plăcerii

Transparență

Mișcări eruptive

Adoreada

Femeia din pădurea Bavariei

Frumoasa din Glügenthal

Vraja

ACUARELA CA STARE DE SPIRIT

Maria Bălăceanu

critic de artă

MOOD'S WATERCOLOR

Abstract: The prolific plastic artist Ionuț Gurgui presented in his latest exhibition watercolor works. The chromatic range is varied: colorful seasons, real or imaginary nature, all of this are inspired by a great emotion and sensuality. With this exhibition, Ionuț Gurgui demonstrates his mature artist's status.

Keywords: spirit, watercolor, the sense of color, air and water, emotion.

Se știe deja că Ionuț Gurgui este un artist plastic prolific. Lucrările sale în diferite tehnici – ulei, acrylic, tempera, desen în creion și peniță, sculptură, prezente permanent pe simezele expozițiilor de grup ale plasticienilor mehedinteni, sunt primite totdeauna cu aprecieri din partea criticii și a publicului. Dar în panoplia sa expozițională artistul etalează și numeroase expoziții personale.

Fiecare dintre acestea sunt pregătite minuțios din punct de vedere logistic, dar mai ales artistic. În ultimul timp, în fiecare expoziție personală etalează doar lucrări într-o singură tehnică, preocupându-se, în perioada anterioară expunerii, să valorifice cât mai bine potențele stilistice acumulate în acel domeniu.

În ultima sa expoziție au fost prezente lucrări în acuarela, o tehnică pentru care are o predilecție deosebită. De altfel a și debutat, cu zeci de ani în urmă, cu lucrări în acuarelă.

Exercițiul, dar mai ales acumulările livrești și profesionale le-a valorificat în această expoziție în care imaginația, simțul culorii, sensibilitatea, native pentru o astfel de tehnică dificilă, toate au fost surclasate de tehnicianul abil și inspirat.

În peisaje și naturi moarte a reușit să dovedească cum poți să impui în prim plan o tehnică de obicei, dacă nu total ignorată, cel puțin rar abordată în marea plastică.

Bun cunoscător al dificultăților tehnicii le-a transformat în atuuri, astfel transparența, păguboasă deseori, a devenit virtute prin suprapuneri matizante, păstrând doar transluciditate acolo unde tema o impune. Așa încât aerul și apa,

medii prin excelență specifice acuarelei tocmai prin diluarea lor cromatică, dar și greu de realizat, au căpătat materialitate folosindu-și abilitățile tehnice.

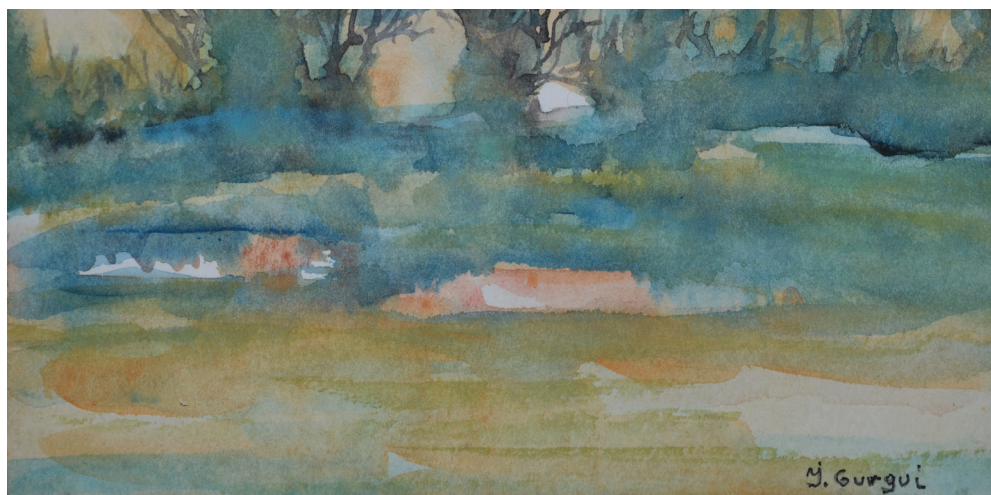
Gama cromatică este diversă căci în peisagistică abordează atât anotimpurile abundent colorate, cât și iarna sau primăvara timpurie. Echilibrul cromatic, între grave și acute, îl desăvârșește folosindu-se de negru într-o cantitate aproape nepermis de mare în acuarelă, dar căruia îi conferă o calitate remarcabilă, dându-i potențe de culoare.

În afară de abilități tehnice și cromatice, Ionuț Gurgui are și o imaginație bogată, talanții talentului sau fiind bine înmulțiți. Găsește cadre inspirate, dintr-o natură reală sau imaginară, cărora le conferă o senzualitate, o emoție dozată diferențiat de la un peisaj la altul, așa încât fiecare în parte, precum și toate la un loc să constituie o atmosferă bogată în stări de spirit prielnice privitorului.

Cu această expoziție, Ionuț Gurgui își consolidează statutul demult recunoscut de artist ajuns la maturitatea creatoare.

Îndepărtare

Soarele răsare

Agitație

Valuri

Casă izolată

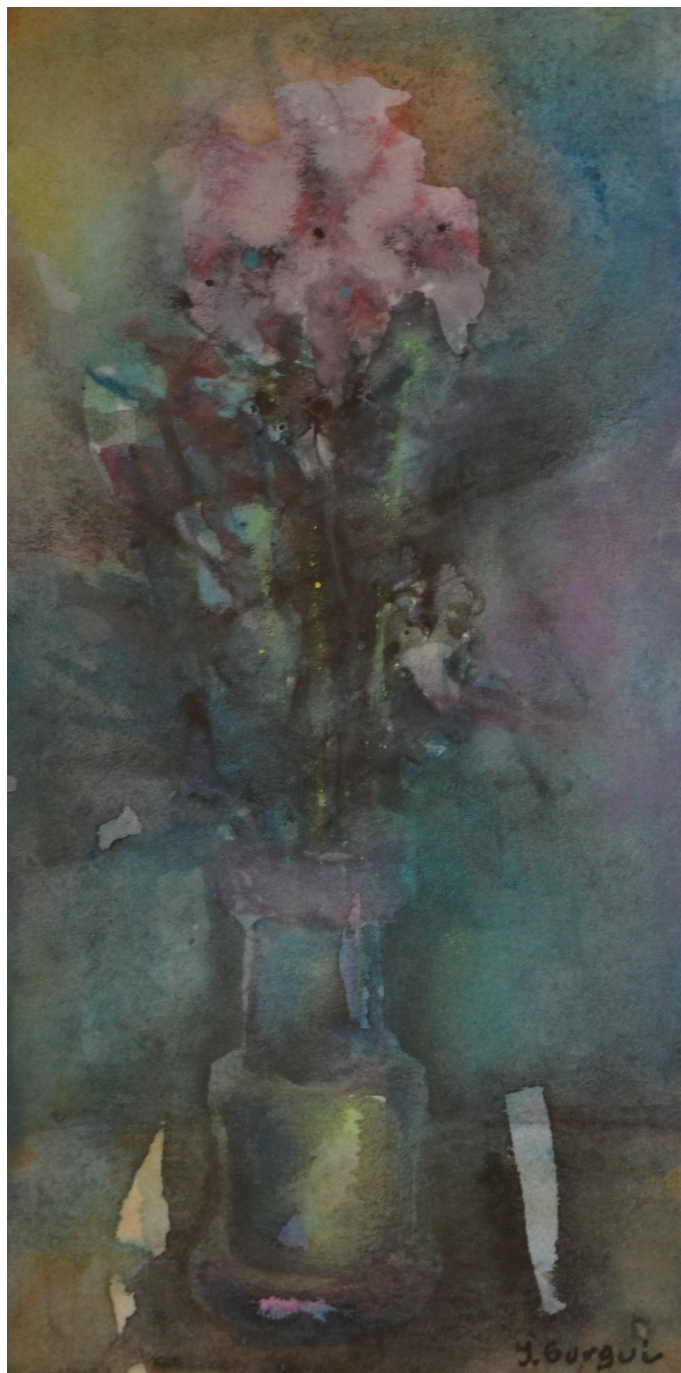
Din depărtare

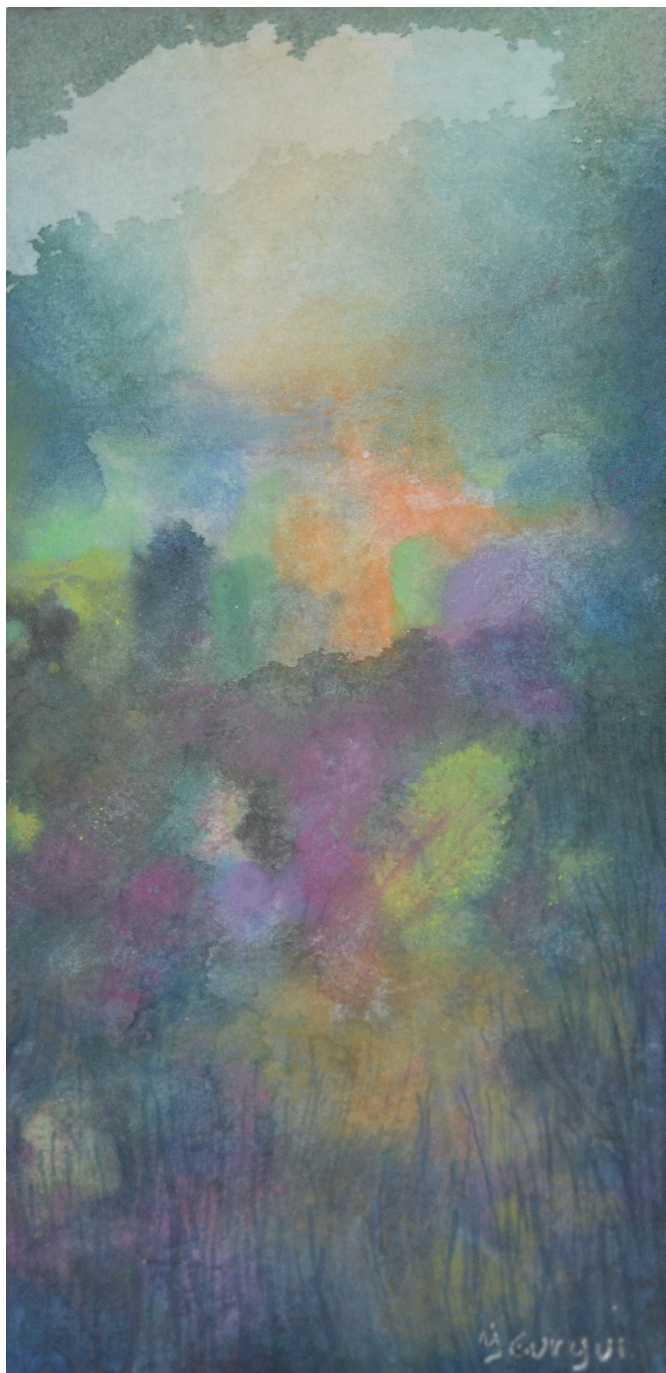
Mesteacăn

Mireasmă

Hortensie

Raze de lumină

Ramuri

Amintiri

GESTUL ÎN XILOGRAVURĂ

Anastasia Stoiciu
Muzeul Național Cotroceni

GESTURE IN XYLOGRAVURE

Abstract: Gesture in xylogravure exhibition, the Florist Stoiciu, initiated in 2015, has seen several stages of work, being a gradual development of gesture (artistic intention and intuition at the same time) and artistic ideas through the lines of force expressed by the wood engraving technique. Varied themes, ranging from decorative forms to landscapes, nudes and masks, among other things, suggest a universal language that abolishes the idea of territorial or mental boundaries, making connections that alter the way in which it relates to reality and, at the same time, to art. By displaying the molds, the artist offers visitors the opportunity to look at his artistic lab.

Keywords: exhibition, xylogravure, technique, varied themes.

Expoziția „Gestul în xilogravură” (lemn în fibră), a unui mare maestru al gravurii românești, Florin Stoiciu, are atât un rol estetic cât și unul pedagogic, profesional. Ea se încadrează în demersul artistului de a căuta noi forme de exprimare prin experiențe personale. Începută în anul 2015, expoziția a trecut printr-o primă etapă cu un număr de 30 de lucrări, care au fost donate Muzeului de Artă din Iași.

După acest moment, graficianul a considerat necesar ca demersul lui să fie consolidat atât din punct de vedere plastic, cât și din punct de vedere conceptual-tehnic. Drept urmare, a continuat subiectele cu abordări diferite din punct de vedere al gestului formei create. Gestul în cazul de față, se raportează la mișcarea mâinii artistului pentru a exprima o idee, un sentiment, o intenție, pentru a înlocui cuvintele poveștii arătate.

Această a doua etapă adaugă noi exerciții stilistice, contribuind la clarificarea conceptelor personale ale lui Florin Stoiciu. Temele abordate sunt universale. Astfel avem: Masca, Nudul, Peisajul, Peștii, sau Forme Decorative. Cele două etape principale de execuție le-a filmat și postat pe internet pentru o mai rapidă

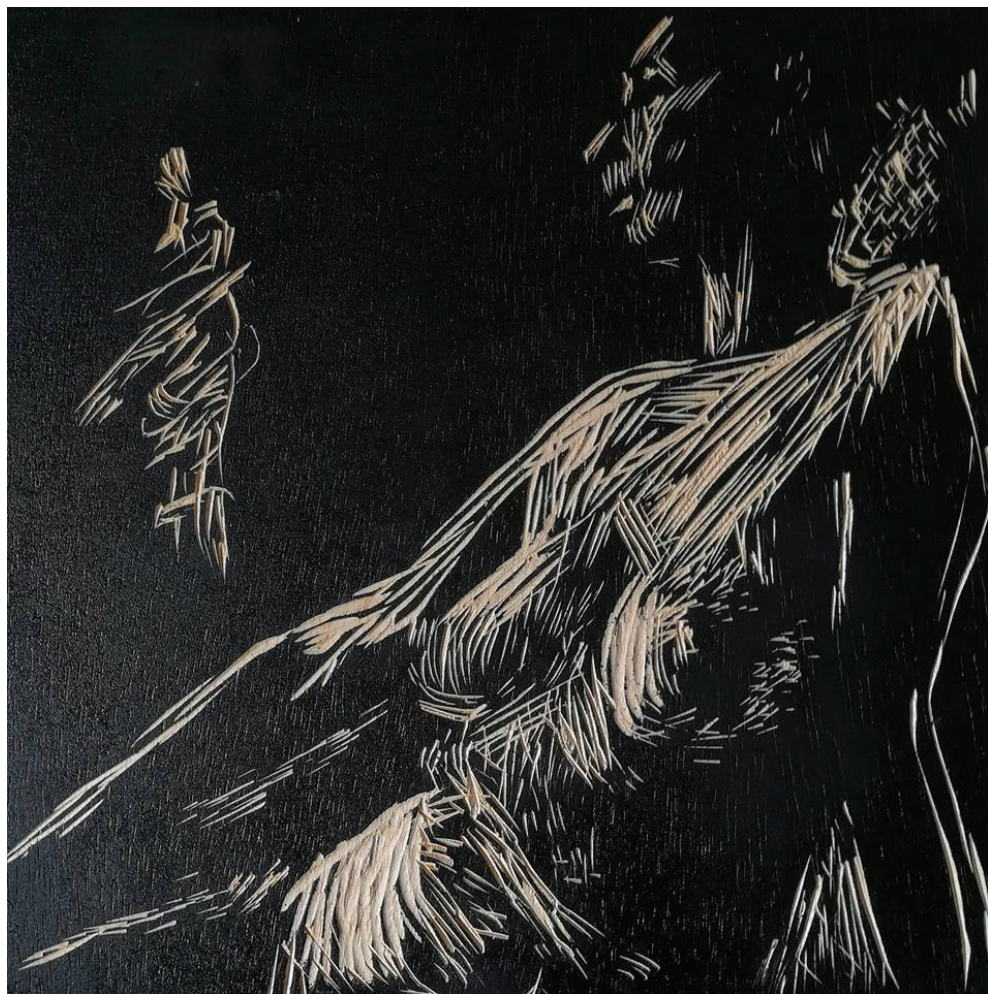
înțelegere a principiilor de bază. El consideră că această metodă modernă este mai lesne de înțeles pentru tinerii artiști și nu numai, în perceperea acestei tehnici.

Crede că este necesar să continue acest demers pedagogic, să explice cât mai eficient unele fenomene artistice sau tehnici cu toate mijloacele prezente, fie ele video, imagini sau text. Expoziția finală este practic o concluzie a tuturor acestor forme de exprimare vizuală. Expunerea stampelor și a matrițelor panourilor de lemn contribuie la o mai bună înțelegere a „bucătăriei” interne a etapelor creației personale a artistului.

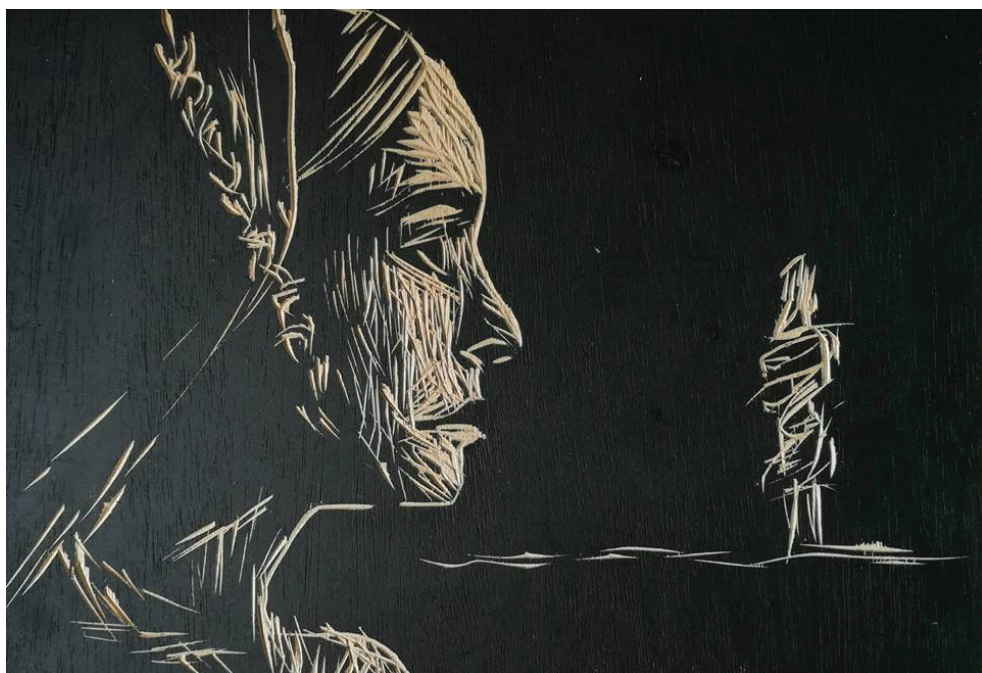
Această devoalare a tuturor etapelor de lucru este benefică în învățarea și priceperea acestui fenomen. De cele mai multe ori, noi observatorii vedem doar rezultatul unei munci asidue a artistului și nu înțelegem foarte bine cum a putut avea idee să fie transpusă într-un material banal care este lemnul.

Tot acest demers al lui Florin Stoiciu contribuie din plin la argumentul suprem cum că gravura, este cea mai democratică formă de artă. Matrițele sunt executate pe panou placat cu lemn de tei. Imprimările sunt executate pe hârtie chinezească cu cerneală pe bază de apă.

Lucrările invitaților graficianului, (Prof. Univ. Dr. Mircia Dumitrescu – membru al Academiei Române, Prof. Univ. Dr. Horia Teodoru, Prof. Dr. Aurel Bulacu, Lect. Univ. Dr. Ovidiu Ionescu, Lect. Univ. Dr. Răzvan Constantin Caratănase și pictorul Eugen Raportoru), contribuie din plin la diversitatea atitudinilor, a gesturilor diferite din această tehnică.

TIPĂRITURI DE INTERES ISTORIOGRAFIC ȘI GEOGRAFIC ÎN BIBLIOTECA MUZEULUI REGIUNII PORȚILOR DE FIER (1690–1923)

Ecaterina Bosoancă

Muzeograf, Muzeul Regiunii Porților de Fier

LIVRES D'INTERET HISTORIOGRAPHIQUE ET GEOGRAPHIQUE DANS LA BIBLIOTHEQUE DU MUSEE DE LA REGION DES PORTES DE FER (1690–1923)

Résumé: Le catalogue comprend 275 unités, dont 108 livres imprimés en langue roumaine (y comprise une édition bilingue) et 167 en langues étrangères (français, allemand, hongrois, italien, anglais, bulgare). Le segment roumain réunit les parutions de l'intervalle 1812–1923, tandis que les livres parus entre 1690–1912 composent le segment étranger. Donations, achats, transferts de douane, à partir de 1912 jusqu'à présent, constituent les moyens d'accès au patrimoine du musée. Ils livrent une image fragmentaire des anciennes bibliothèques privées, ravagées par les vicissitudes du temps et font surtout paraître l'intérêt pour l'histoire et la géographie des lecteurs roumains du XIXe siècle.

Mots clé: Musée de la Région des Portes de Fer, bibliothèque, XVIIIe siècle, mémoires de guerre, archéologie, littérature de voyage, littérature encomiastique, *gallica*, *napoleonica*, historiographie roumaine, monographies, lexicographie historique, lexicographie géographique, périodiques

Începând cu 1912¹, considerat an de întemeiere a colecțiilor Muzeului Regiunii Porților de Fier (MRPF), fondurile de carte documentară s-au acumulat treptat, constituind în timp o bibliotecă. Rod inițial al strădaniei lui Alexandru Bărcăcilă, acompaniat de profesorii (V. Chiriac, C. Niculescu-Slavea, C. Bocovineanu, C. Lacrițeanu, Radu Liviu Popa, I. Boceanu, Gh. Popescu-Sura, C. Danciu, D. Papadopol)² și elevii

¹ Muzeul ia ființă la 3 mai 1912, cu ocazia celebrării Zilei Patron a Liceului Traian, amintind adunarea românilor de la Blaj din 3 mai 1848. (V. Sahagia, E. Sahagia, *Pagini din istoria Colegiului Național Traian*, Drobeta Turnu Severin, 2007, p. 20).

² P. Rogoveanu, *Colegiul Național Traian, Drobeta Turnu Severin. Profesori și elevi 1883–1996*, Drobeta Turnu Severin, 2010.

Liceului Traian, de membrii Comitetului Școlar (Ch.Chintescu, F. Fluerașu)³ din perioada interbelică, biblioteca se va îmbogăți în a doua jumătate a secolului XX prin donații, achiziții și transferuri de la Vama Porțile de Fier I.

Traseul cărților intersectează destine personale sau de familie, punând în lumină modul în care istoria își pune amprenta asupra compunerii unei biblioteci, dar și efortul unei societăți de sincronizare prin lectură cu timpul Europei, cu civilizația occidentală. Considerăm esențial statutul de „obiect polimorf” al cărții⁴, acela de unitate culturală și sociologică pe de o parte, veritabilă piesă de muzeu pe de alta, dincolo de faptul că în unele cazuri titlurile incluse în catalogul tipăriturilor istoriografice și geografice sunt apreciate ca fiind lipsite de însemnătate.

Fondul de carte de proveniență locală se compune din două segmente distincte cronologic. Există vechiul fond (cat.1, 2, 16, 20, 38, 39, 43, 92–95, 99, 101, 111, 115, 120, 130, 135, 139, 145, 147, 150, 158, 164–166, 168, 169–171, 176, 177, 180, 181, 183, 188, 189, 191–194, 199, 203–207, 219, 235, 248–250, 251, 253, 254, 262, 263, 265–270), acumulat înainte și după anul 1912, un număr mic dintre aceste tipărituri poartă vechea parafă a „Muzeului Regiunii Porților de Fier” (cat. 176, 190, 262). Există donații identificate ca aparținând profesorilor Liviu Radu Popa (cat. 200), Vasile Chiriac (cat.104, 178), elevilor (cat. 36, 143), dar și familiilor severinene Chintescu⁵ (cat. 37, 97, 118, 263) și Aurel⁶ (cat. 167, 190, 191, 202). În interiorul segmentului secund postbelic cărțile lui Al. Bărcăcilă (cat. 66, 67, 75, 79, 81, 90, 91, 173), donate muzeului spre sfârșitul vieții, configurează capitolul arheologie, laolaltă cu ale fostului său elev de la Liceul Traian, arheologul Dumitru Tudor⁷ (cat. 65, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 137, 141, 142, 144, 146, 148, 149, 151–157, 160–163, 271–275). Marcate de *ex libris* parafă, acestea din urmă păstrează prin însemnări amintirea siturilor și lecturilor arheologice parcurse de-a lungul vieții. Însemnările din

³ *Anuarul Liceului Traian 1919–1920*, Turnu Severin, p.10.

⁴ F. Furet, *Histoire du livre dans la société moderne. Recherche, méthode, problématique*, Revue Roumaine d'Histoire (RRH), tome IX, no. 3/1970, București, p. 507–516.

⁵ În calitate de membru în Comitetul Școlar al Liceului Traian, Chiriac Chintescu a donat nou înființatului muzeu cărți care au aparținut antecesorilor săi. Printre aceștia pitarul Marin Chintescu, Nicolae Chintescu, fost elev distins la Gimnaziul Sf. Sava, student al Universității berlineze, lingvist, secretar la un moment dat al Secțiunii Literare a Academiei Române (1897–1904), Petru și Dumitru Chintescu, magistrați; v. E. Bosoancă, *Carte didactice în biblioteca MRPF (1806–1947)*, DROBETA XV Arheologie-Istorie, Drobeta Turnu Severin, 2005, p. 281–319.

⁶ Ioan Aurel, secretar al Magistratului orașului la 1852, deputat liberal de Mehedinți în Parlamentul român la 1870 (N. Chipurici, T. Rățoi, *Documente ale Municipalityții severinene (1833–1874)*, vol. I, Drobeta Turnu Severin, 2005, p. 165, 291; M.S. Rădulescu, *Elita liberală românească. 1866–1900*, București, 1998, p. 185).

⁷ Născut în Isverna Mehedințului, elev al Liceului Traian, student al Facultății de Litere și Filozofie din București, Dumitru Tudor (1908–1982) s-a format la școala lui I. Andrieșescu, I. Murnu, N. Iorga, S. Mehedinți, C.C. Giurescu. A predat istoria și arheologia la Universitățile din Iași și București. Între 1933–1935 a fost bursier al Școlii Române din Roma. A cercetat asiduu și a scris despre vestigiile antichității romane din Oltenia. A dăruit o bună parte din cărțile sale bibliotecii MRPF.

cărțile lui Marcel Romanescu⁸ (cat. 4, 9–12, 17–19, 40, 49, 50, 52, 62, 63, 174, 255) rememorează în același registru al lecturii și călătoriei, peregrinările europene ale diplomatului interesat în anii interbelici de resorturile politice, istorice și culturale care contribuie la scrierea istoriei. Fărâme din bibliotecile unor personalități locale, profesori prestigioși ai Liceului Traian, a căror viață a fost curmată în închisorile comuniste, Constantin Danciu (cat. 105, 106) și Dumitru Papadopol (cat. 138), au ajuns de asemenea prin cumpărarea de la urmași în biblioteca MRPF. Fost secretar al Liceului Traian în perioada interbelică, iubitor și colecționar de carte, actor amator de succes spre sfârșitul vieții, Dumitru Brehui vinde muzeului în deceniul 6 al sec. XX valoroase cărți cu conținut istoriografic și geografic din propria colecție (cat. 116, 117, 121, 136, 185, 186, 195, 197, 236–240, 256–261). Volume purtând sigla și vechiul număr de inventar (cat. 140, 184, 187, 196, 198, 241–247) al Bibliotecii Băncii Naționale, aflată în perioada interbelică în Palatul Teodor Costescu, au fost salvate probabil prin intervenția aceluiași personaj care, în anii de mândie proletară severineană de la mijlocul secolului XX, le va fi sustras, cunoscându-le valoarea, din grămezile de cărți destinate distrugerii. Puține tipărituri provin din fostul Muzeu severinean *Dr. C.I. Istrati*, intrat în patrimoniul MRPF (cat. 53–55, 64, 110, 119, 159). O serie de cărți transferate de la Vama Porțile de Fier I în anii '70-'80 ai secolului trecut rememorează episoade dramatice⁹ ale dezmembrării și risipirii bibliotecilor din afara ariei mehedintene (cat. 3, 21, 35, 42, 44, 48, 51, 56, 57, 59, 60, 61, 82–87, 98, 108, 109, 125–128, 129, 200, 252). O donație recentă, din anii '90, conține volume din biblioteca familiei severinene Georgescu¹⁰ (cat. 5, 8, 13–15, 41, 58, 96, 100, 102, 103, 264).

De interes pentru aspectul circulației cărților considerăm că sunt și puținele date relative la librăriile locale (*Löwenstein*, cat. 79, 140, 179, 184; *Minerva*, 81, 185, 186; *Arta Românească*, 253; *Iancu Bejan*, 175, 241–247) sau la librării (cat. 64, 121, 172) și anticariate (cat. 100, 107; 249, 250) din alte orașe românești.

Încadrate cronologic în intervalul 1690–1923, cele 275 unități care compun catalogul trimit la orizontul de lecturi¹¹ al societății românești din secolul al XIX-

⁸ Scriitor, traducător, diplomat, descendent al unei familii cunoscute în viața politică și culturală a Olteniei, Petru Romanescu (1897–1956) a fost pentru un scurt răgaz elev al Liceului Traian. Funcțiile deținute în diplomația românească în prima jumătate a sec. al XIX-lea i-au purtat pașii în capitalele europene: Roma, Varșovia, Haga, Madrid, Belgrad, Copenhaga. În anul 1981 muzeul a primit din partea fiului său o valoroasă donație de carte.

⁹ v. E. Bosoancă, *Carte religioasă străină în biblioteca Muzeului Regiunii Porților de Fier (1683–1920)*, MEHEDINȚI, ISTORIE, CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE, 6/2013, Drobeta Turnu Severin, 2013, p.1272–1300.

¹⁰ Câteva volume (carte franceză de secol XVIII), dintre care unele adnotate de C.T. Georgescu și de fiica sa Nunu, provin din biblioteca sameșului Vasile Moangă (1769–1849), *bărbat cetit și patriot, prețuit de toți oamenii însemnați, ca Petrache Poenaru*. La 1832 Constantin Stanciovici Brănișteanu, cel dintâi profesor public din istoria Gorjului, se arată surprins și încântat de bibliotecă și bucuria dumisale întru lectură. (Al. Ștefulescu, *Istoria Târgu Jiului*, Tg. Jiu, 1906, p. 171; *apud* I. Cepoi, *Vechi lăcașuri de cultură ale Tg. Jiului*, Portal Măiastra, an II, nr. 3/2006, p. 12).

¹¹ „Prin intermediul bibliotecilor (publice și particulare) revedem istoria unui secol, a unei epoci,

lea și de la începutul sec. XX, timp în care predominanța cărții istorice¹² dovedește efortul de forjare a unei culturi istorice, în rezonanță cu lecturi, studii academice, călătorii, dar și caracterul de accesoriu al înțelegerii situației politice în derulare. Este perioada strădaniei societății moldo-valahe de dezorientalizare, de conexiune a acestei zone cu Occidentul, Europa reprezentând nu doar un fenomen geografic, ci un concept spiritual de care nu poate fi izolată zona sa central răsăriteană¹³. Evenimente și sfere de viață politică, militară, culturală europeană domină în linii generale tematica tipăriturilor străine încadrate în intervalul 1690–1914: domnia lui Ludovic al XIV-lea, Revoluția franceză, Campaniile napoleoniene, războaiele care au marcat secolul XIX, declinul monarhiei habsburgice. Tipăriturile românești cuprinse în catalog reflectă extinderea în cultura și politica românească a ideii naționale și a căutării identității europene. Încadrate cronologic intervalului 1812–1923, acestea compun o secțiune care reunește opere de referință ale istoriografiei românești precum și lucrări dedicate evoluției istorice a neamului românesc¹⁴.

Sunt reprezentate genurile memorialistic, monografic, lexicografic, publicații periodice de conținut istoric și ale vechilor documente, traduceri din texte clasice ale Antichității sau din autori moderni. Se disting stilistic nivele de adresare diverse: academic, beletristic, didactic, jurnalistic, propagandistic, de popularizare a cunoștințelor, corespunzătoare momentului apariției și orizontului de receptare al epocii.

I

Pentru istoriografia de secol XVIII se remarcă operele lui Dimitrie Cantemir, „*homo europaeus* de tip modern”¹⁵: edițiile franceză (Paris, 1743) și germană (Hamburg, 1745) ale *Istoriei Imperiului Otoman*, care provin din fondul vechi al muzeului, achiziționate probabil prin anticariat în perioada interbelică. Aceste ediții au constituit surse de referință¹⁶ pentru scrierile lui Gh.Șincai și N.Bălcescu;

a unei comunități, avem prilejul de a medita îndelung asupra unei stări de civilizație proprie regiunii în care ființează, nu mai puțin avem ocazia de a urmări îndeaproape relația cu Europa modernă. Reperele universale ale unei comunități pot fi studiate cunoscând marile și micile lăcașuri de cultură, adevărate depozite de informație, sugerând mișcarea de idei.” (V. Neumann, *Tentația lui homo europaeus. Geneza spiritului modern în Europa centrală și de Sud Est*, București, 1991, p. 149).

¹² Gh. Buluță, *Scurtă istorie a bibliotecilor din România*, București, 2000, p. 87.

¹³ M. Ardeleanu, *Ouvrages français à Sibiu au XVIIIe siècle*, RRH, XXXVI, 3–4, Bucarest, 1997, p.191–200; M. Paraschiv, O. Veliciu, *Circulația cărții franceze în mediul aulic est-central european: Montesquieu, Rousseau, Voltaire, ERASMUS*, Revista Societății de Studii istorice, Nr. 13/2002, București p. 146–159.

¹⁴ L. Boia, *Evoluția științei istorice românești*, Revista de istorie, Tom 34, nr.7, 1981, p.1235–1250, Al. Zub, *A scrie și a face istorie (Istoriografia română postpașoptistă)*, Iași, 1981; F. Kellogg, *O istorie a istoriografiei române*, Institutul European, Iași, 1996

¹⁵ V. Neumann, *op. cit.*, p. 67.

¹⁶ Al. Duțu, *D.Cantemir, historian of south-east european civilization*, RRH, nr 1/1974, Bucarest, p. 41.

în 1838 a existat ideea traducerii, când M. Kogălniceanu și C. Negruzzi adresau domnitorului Mihail Sturdza o cerere și un plan de editare a operelor lui Dimitrie și Antioh Cantemir¹⁷.

*Istoria lui Carol XII*¹⁸, al 6-lea volum din seria supervizată de Voltaire însuși, apare în 1752 la Dresda¹⁹. Conturează concepția despre istorie a lui Voltaire, ceea ce îl interesează este relatarea evenimentelor și analiza faptelor, istoria unei domnii nefiind relatarea faptelor unui suveran, ci doar a celor demne de a fi transmise posterității.

Istoria filosofică și politică a așezămintelor și comerțului europenilor în cele două Indii (edițiile Amsterdam 1773–1774, volumele 2, 3, 5, 7 și Maastricht 1777, volumele 6, 7) aparține unui alt autor celebru, abatelui Guillaume Thomas de Raynal (1713–1796); lucrarea constituie unul din numeroasele exemple de cărți stigmatizate de cenzura franceză în secolul al XVIII-lea. Prima ediție a apărut în 1770, ediția din 1774 era pusă la index de Biserică. Frescă a expansiunii comerciale și politice a principalelor țări europene pe continentele american și asiatic, cu ramificații tematice moderne (navigație, finanțe, strategii politice și colonizatoare, legislație, etnografie, lingvistică, personalități), a fost interzisă în epocă pentru critica regimului monarhic, pentru atacul asupra clerului și Inchiziției și asupra politicii „civilizatoare” a europenilor în colonii. Ediția geneveză din 1781, considerată foarte virulentă, a fost condamnată și arsă pe rug în fața Palatului de Justiție din Paris. Astăzi este o carte faimoasă, considerată drept prima scriere valabilă despre mondializare.²⁰ Exemplarele disparate din 2 ediții provin din bibliotecile Romanescu și Mongescu: existența lor anume în patrimoniul MRPF plasează vestul Olteniei într-o arie de circulație și lectură românească de secol XIX, în care figurează faimoasele biblioteci Roznovanu²¹ și Teleki²².

În aceeași secțiune figurează volumele 2, 3, 4 din cele 9 ale ediției *princeps*

¹⁷ D. Simonescu, *Mihail Kogălniceanu ca tipograf și editor* la Iași, Studii și Cercetări de Bibliologie (SCB), II, 1957, București, p. 178.

¹⁸ O primă versiune românească, din 1792, aparține arhimandritului Gherasim Clipa, după textul ediției *princeps* din 1731. (A. Camariano, *Spiritul revoluționar francez și Voltaire în limbile greacă și română*, București, 1946, p. 143).

¹⁹ S-a transmis posterității amănuntul cu tâlc că Voltaire a refuzat un cadou oferit de editorul său Walther, pretinzând doar o ediție corectă, deosebită de unele ediții engleze, olandeze, geneveze care sunt rușinea meseriei de editor. Ținuta tipografică a operei sale este la fel de îngrijită ca și stilul său literar, la fel de meticuloasă strategia publicitară. (A. Flocon, *Universul cărților. Studiu istoric de la origini până la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, București, 1976, p. 368–369).

²⁰ Fr. Bedel Giron de Buzareingues, G. Bancarel, *Guillaume Thomas Raynal, historien et philosophe français du XVIIIe siècle*. Mémoires de l'Académie des Sciences et Lettres de Montpellier, Tome 40, 2009, p.185–200 (www.abbe-raynal.org/image/conference-academie-raynal.pdf)

²¹ C. Papacostea Danielopolu, *Catalogul bibliotecii de la Stânca*, SCB, XIII, București, 1974, p. 160, 167.

²² M. Turzai, *Un trésor de l'époque des Lumières en Transylvanie. La bibliothèque de Samuel Teleki à Tg. Mureș*, RRH, 2, 1966, p.342–346; Gh. Buluță, *op. cit.*, p. 62; O. Mesaroș, *Cărți în limba franceză studiate în sala de lectură a Bibliotecii Teleki în prima jumătate a secolului al XIX lea*, LIBRARIA, Anuar I/ 2002, Tg. Mureș (www.bjmures.ro.pdf)

Elemente de istorie generală a abatelui Millot (Paris, 1772–1793), lucrare prezentă în bibliotecile particulare²³ și în mediile universitare românești de la începutul sec. XIX²⁴.

Reflectând interesul pentru trecutul îndepărtat, volumul 5 din seria de 6, apărut la Paris în 1759, din lucrarea erudită, elogiată în epocă și intitulată *Despre originea legilor, artelor, științelor și despre progresul lor la popoarele antice*, îi avea ca autori pe consilierul parlamentar Antoine Yves Goguet, jurisconsult și pe Alexandre Fugère²⁵. Lucrarea, bucurându-se de traduceri și reeditări în epocă, este considerată una din primele istorii ale dezvoltării tehnologiei și o mică enciclopedie socio-culturală a vechilor civilizații.

Culegerea de scrieri lămuritoare și contribuții la istoria universală (1750) constituie volumul III al unei antologii de texte cu tematică arheologică, semnate de teologi erudiți de la Universitatea din Halle, Siegmund Jakob Baumgarten și studenții săi Johan Salomo Semler și Michael Gotlieb Agnethler. Face parte din seria de antologii dublând o apariție de lung parcurs, inițiată de Baumgarten și Editura Gebauer și constând în publicarea a 117 volume (între anii 1744–1814) ale *Istoriei Universale din Halle, Allgemeine Welthistorie*²⁶ (AWH). Se baza pe traduceri și adaptări ale edițiilor engleze și olandeze publicate între 1736 și 1765 sub titlul *Universal History of the World*. Volumul a fost confiscat la Vama Porțile de Fier I și a fost probabil sustras dintr-o bibliotecă transilvăneană cu intenția de valorificare ulterioară în Occident.

*Istoria prescurtată a Greciei*²⁷, aparține irlandezului Oliver Goldsmith (1730–1774), autor faimos pentru proza și dramaturgia sa, îndeosebi pentru romanul *Vicarul din Wakefield*. Biblioteca muzeului deține o ediție²⁸ din 1816 care reproduce pe aceea din 1787. Lucrare de succes, a cunoscut numeroase reeditări și traduceri în Anglia și SUA, contând printre manualele cele mai apreciate în epocă.

²³ M. Caratașu, *Catalogul bibliotecii unui mare negustor din veacul al- XVIII lea: Grigore Anton Avramie*, SCB, XII, București, 1972, p. 205.

²⁴ Traducerea lui Ioan P. Molnar după o versiune germană apărea la Buda în 1800, în tipografia Universității; profesorii Academiei Domnești bucureștene foloseau pentru lecțiile de istorie traduceri sau prelucrări din operele lui Millot, Rollin, Goldsmith. Textul istoriei lui Millot era împărțit în numeroase capitole, reduce ca număr de pagini, pentru ca fiecare să constituie o lecție. Toate capitolele se terminau cu o notă morală, justă și firească. A fost cel mai bun manual de istorie al epocii. (A. Camariano, *op. cit.*, p. 270–271).

²⁵ G. Rachet, *Universul arheologiei*, București, 1977, vol 1, p. 186.

²⁶ M. Conrad, *Geschichte(n) und Geschäfte. Die Publikation der „Allgemeinen Welthistorie“ in Verlag Gebauer in Halle (1744–1814)*, Wiesbaden, 2010 la <https://books.google.ro>; Han.F. Vermeulen, *Before Boas. The genesis of Ethnography and Ethnology in the German Enlightenment*, Lincoln & London, 2015, p.273 la <https://books.google.ro>.

²⁷ *Istoria Greciei cu adaos de un vocabular geografic*, traducere de Ecaterina Asachi, Iași, 1842 (M. Bordeianu, P. Vladcovski, *Învățământul românesc în date*, Iași, 1979, p. 139); v. și nota 23 *supra*

²⁸ la <https://onlinebooks.library.upenn.edu/webbin/book>.

II

Mărturie a inițiativei de organizare sistematică a colecțiilor regale și particulare, *Tratatul istoric al monedelor Franței de la începutul monarhiei până la Ludovic XIV* al lui François Leblanc, apărut la Paris în 1690, este considerat drept una din primele lucrări de numismatică franceză, valoroasă prin prezentarea tipologică și cronologică, prima lucrare referitoare la monetăria regală a Franței. Parafa Bibliotecii Școlii Comerciale din Turnu Severin constituie un prețios indiciu despre existența ignorată a unei biblioteci severinene dispărute.

Considerată *prima carte modernă de istorie*²⁹, *Secolul lui Ludovic XIV* (volumele 2, 3, 4, ediția 1768) contribuie la reabilitarea unei mari domnii, după o perioadă de reacție violentă, și constituie glorificarea unuia din marile secole ale umanității, văzut sub aspectul politic, economic, științific și cultural.

Istoria politică a Revoluției în Franța, sau Corespondența între Lord D. și Lord T. (Londra, 1789), autor Jacques Lescène Desmaisons³⁰, poate fi considerată drept o lucrare de istorie contemporană, care își face drum între istorie și publicistică³¹. Apartține unei serii de produse care invadează piața de carte și se leagă de fenomenul, prezent la cumpăna secolelor XVIII-XIX, de explozie a informației de actualitate. Este o ediție cu falsă adresă (Londra)³², tipărită de fapt la Paris. Astăzi desuet, volumul a fost considerat incendiar și interzis odinioară cititorilor din Țările Române. Făcea parte dintr-un transport de cărți adus de doi macedoneni³³, frații Markides Pulio, librari pentru Orient stabiliți la Viena, și a cauzat în 1797 un schimb precipitat de depeșe între consulii austrieci³⁴ din București și Iași, precum și expulzarea pentru activitate subversivă a negustorilor întreprinzători.

Laslo Seres și Samu Borovsky³⁵ sunt autorii volumelor apărute la Budapesta în 1911–1912, consacrate Revoluției Franceze și epocii napoleoniene. Amintim în aceeași secțiune serii incomplete din edițiile pariziene (1828 și 1840) ale *Istoriei*

²⁹ L. Boia, *Evoluția istoriografiei române*, București, 1976, p. 62.

³⁰ Comisar mediator între comunitățile franceze din sudul Franței, autorul unei dări de seamă în Adunarea Națională din 1791.

³¹ A. Pippidi, *Istorie închisă sau istorie deschisă?*, Secolul 20, nr. 331–333 (7,8,9/1988) București, p. 99.

³² A. Flocon, *op. cit.*, p. 242.

³³ În tipografia vieneză a fraților Markides își tipărește proclamația Rhigas Velestinul, celebrul revoluționar grec. Arestați de autoritățile austriece, frații Pulio vor fi deportați în Silezia, iar Rhigas predat turcilor, care îlucid la Belgrad, în 1798. (N. Djuvara, *Între Orient și Occident. Țările Române la începutul epocii moderne. 1800–1848*, București, 1995, p. 358–359).

³⁴ *Documente privitoare la Istoria Românilor culese de Eudoxiu Hurmuzaki*, vol. XIX, Partea I, București, 1922, p. 814–815.

³⁵ Borowski Samu (1860–1912), membru al Academiei Ungare, secretar al Societății de Științe istorice. Ca redactor al unui colectiv vast s-a ocupat de coordonarea redactării marilor monografii dedicate istoriei ținuturilor aflate în compoziția Ungariei, printre care comitatele transilvănene Bihor, Oradea, Timiș, Satu Mare. (V. Neumann, *Convergențe spirituale*, București, 1986, p. 161).

Revoluției franceze a lui Adolphe Thiers³⁶, om politic și istoric, precum și *Istoria unui deceniu. 1830–1840*, Bruxelles, 1845, 5 volume, autor Louis Blanc³⁷.

Volumul II din cele 4 ale *Istoriei populare contemporane a Franței* (apărute între 1864–1866) marchează succesul literaturii de popularizare, cu bogată ilustrație, concepută de Charles Lahure, autorul și al primului jurnal francez de succes (*Journal pour tous*, 1855), imitat după moda britanică.

III

În secțiunea dedicată textelor cu caracter biografic se remarcă volumul³⁸ lui Domenico Michelesì, apărut la Veneția în 1770 și consacrat lui Francesco Algarotti, personalitate³⁹ a Luminilor europene.

V-VI

În secțiunea dedicată memorialisticii militare și politice se remarcă scrierile relative la campaniile lui Napoleon. Trei volume (1, 9, 12) din ediția germană tipărită la Pesta în 1815, în format portativ, propice colportajului, înfățișează campaniile lui Napoleon, și reprezintă ceea ce astăzi s-ar numi *literatură de propagandă*, activitate bine instrumentată la Viena, și Petersburg după înfrângerea lui Napoleon⁴⁰. Traduceri în limba română din același ciclu, cunoscute sub numele *Întâmplările franțozilor*, au circulat în epocă și în Principatele Române⁴¹.

³⁶ Cărțile lui Thiers, Blanc, Villemain, Lamartine se bucurau de largă circulație printre români, care asociau orientarea pasionată spre trecut cu pasiunea construcției sociale. (Al Zub, *A scrie și a face istorie (Istoriografia română postpașoptistă)*, Iași, Junimea, 1981, p.210, 211).

³⁷ publicist și om politic francez, menționat în lecturile lui N. Bălcescu (Al Zub, *op. cit.*, p.194, 197).

³⁸ Volumul a aparținut lui Marcel Romanescu, fiindu-i util în scrierea unui interesant material despre ipoteza întâlnirii între Dimitrie Cantemir și Luigi Ferdinando Marsigli la Constantinopol. (M. Romanescu, *Cantemir, Montesquieu și Marsigli.*, în vol. În amintirea lui Constantin Giurescu la 25 de ani de la moartea lui, București, 1944).

³⁹ Filozof și critic de artă italian (1712–1764), prețuit pentru erudiția sa deosebită, de sorginte renascentistă. La îndemnul lui Antioh Cantemir începuse traducerea *Istoriei Imperiului Otoman* în limba italiană. Antioh Cantemir a tradus în limba rusă lucrarea sa despre *Optică..* (D. Duzinchevici, *Două scrisori inedite de la Antioh Cantemir*, SCB, XIII, 1974, p. 256–258).

⁴⁰ La Buda apar broșuri consacrate evenimentelor europene: *Campania din Rusia, Bătălia Drezdei, Căderea Parisului*. Compilate după lucrări austriece și ruse, supervizate de cenzura austriacă, dau date abundente despre Napoleon și campaniile sale. (Al. Duțu, *L'image de la France dans les Pays Roumains pendant les Campagnes napoléoniennes et le Congrès de Vienne*, Nouvelles Etudes d'Histoire, vol. 3, Bucurest, p. 221).

⁴¹ Traducerile figurează în 1838 în catalogul cărților din librăria bucureșteană a lui Iosif Romanov și în biblioteci particulare moldovene (Costache Negruzzi amintește biblioteca părintelui său, păstrată într-un cufăr, conținând printre altele *Întâmplările francezilor și întoarcerea lor de la Moscova*; apud P. Eliade, *Influența franceză asupra spiritului public în România. Originile*, București, 2000, p.269) și oltene (M. Sâmbrian-Toma, *Carte veche de istorie din anii 1791–1828 în colecții din Craiova*, Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, 12/II, 2008, p. 150–158;

Următoarele lucrări pun în lumină războaiele care au marcat în mod determinant evoluțiile militare și strategiile politice și militare în secolul XIX și la începutul secolului XX: Războiul Crimeii (1853–1856), intervenția franceză în Mexic (1862–1867), Războiul franco-german (1870–1871), Războiul ruso-japonez (1905). Remarcabil și printr-o elegantă dedicație de autor către doctorul Constantin I. Istrati, volumul lui Georges Bibesco (apărut la Paris în 1887, intitulat *În Mexic. 1862. Bătăliile și retragerea celor 6000*) rememorează eșecul militar european în teatrul de luptă al continentului american.

Apărută în 1899, *Geneza secolului al XIX-lea* (ediții müncheneze din 1903 și 1907) a britanicului S. H. Chamberlain (1855–1927) a avut succes în cercurile naționaliștilor germani din sec. XX. Interesul cititorilor români a fost suscitată și de opiniile sale exprimate în paginile unei prestigioase reviste românești de la începutul secolului⁴², al cărei animator a fost C. Rădulescu Motru.

VIII

Lucrări din arheologia clasică franceză se remarcă în secțiunea următoare. Cele 7 volume ale *Istoriei Romanilor din timpuri străvechi până la invazia barbarilor* a lui Victor Duruy⁴³ și *Istoria artei în Antichitate*, autori Georges Perrot și Charles Chipiez⁴⁴ (volumele 2–8 din cele 10 ale primului mare ansamblu cuprinzând istoria artei popoarelor antice din bazinul mediteranean, văzută din punct de vedere al arheologiei)⁴⁵.

X

Secțiunea de geografie clasică și carte de călătorii⁴⁶ este reprezentată de puține tipărituri, dintre care menționăm ediția postumă din 1785 a *Compendiului*

D. Buciumeanu, *Comori de carte veche românească și străină. Catalogul colecțiilor speciale ale Bibliotecii I.G. Bibescu*, Scrisul românesc, Craiova, 1996, p. 249, 250).

⁴² C. Rădulescu-Motru, *Chestiunea israelită în România- corespondența cu autorul și cititorii*, Noua Revistă Română (NRR), LXVII; *Scrisoarea lui Chamberlain către C. Rădulescu Motru*, NRR, 17/1 sept 1900, în vol. *Corespondență*, Ed. îngrijită și studiu introductiv V. Tătaru, Drobeta Turnu Severin, p. 27–45.

⁴³ Victor Duruy (1811–1894), istoric, ministru al Instrucțiunii în Franța între 1863–1869. Interesul cercurilor arheologice franceze din sec. XIX pentru antichitățile românești a fost stimulat de Napoleon III și ministrul său. În 1850 este trimisă în Principate o misiune arheologică formată din profesorul Gustave Boissier și arhitectul Ambroise Baudry, care vizitează printre altele și situl Drobeta.

⁴⁴ Georges Perrot (1832–1914), arheolog și elenist; Charles Chipiez (1835–1901), arhitect, egiptolog, secretar al Academiei Franceze de Inscricții și Litere.

⁴⁵ G. Rachet, *op. cit.*, p. 267.

⁴⁶ «În secolele XVIII–XIX turismul cultural contribuie la construirea unei identități moderne a Europei, consacrandu-i locurile de memorie, dar și geografia în care erau contextualizate. Călătorii descopeau o lume, straturi de istorie, dar instituiau și practici ale călătoriei, desenau peisaje,

de geografie⁴⁷, *Descrierea Constantinopolului* (1831), autor A. Baratta⁴⁸, *Pământul și mările sau descrierea fizică a globului* (Paris, 1866), autor L. Figuier⁴⁹, *Descrierea pământului*, opera lui Adriano Balbi⁵⁰ (vol. I din cele 3 ale ediției germane Heiderich). Diversitatea abordării geografice este demonstrată de volumele lui Brand van Someren⁵¹ (*Marile culturi ale lumii. Istoria lor, exploatarea, diferitele lor utilizări*, Paris, 1910) și Leclerc⁵² (*Călătorii în nordul Europei. Prin Norvegia. O plimbare prin marea înghețată*, Tours, 1880) a cărei lectură, se spune, i-ar fi inspirat lui Jules Verne subiectul unui roman⁵³.

XI

În secțiunea lexicografică se remarcă volumul lui Johan Sleidan⁵⁴, *Compendiu de Istorie Universală*, una din numeroasele ediții traduse din latină și îmbogățite (ulterioare primei apariții din 1556), carte cu falsă adresă, frecventă în secolul

obiecte, dar și hărți, scriau memorii și jurnale, se întorceau acasă și povesteau. Un univers nou prindea contur în jurul miticului centru al lumii noastre europene, dimpreună cu obiceiurile noi ale turismului. Turismul cultural e mai important pentru chipurile Europei moderne decât s-ar crede, și mai vechi. Modelul lui a fost transplantat de patrioții romantici și revoluționari, la noi Alecsandri, I. Ghica, Dora d'Istria». (Ioana Bot, *Locuri de memorie*, Dilema veche, 231/2008, p. 9).

⁴⁷ Apărut inițial în 1764; autorul, Antoine Pluche (1688–1761), profesor de retorică la Rheims, este cunoscut deopotrivă pentru lucrări despre cercetările științifice asupra naturii.

⁴⁸ Antonio Baratta (1803–1864), avocat italian, reprezentant diplomatic în mai multe orașe din Orientul Apropiat la Beirut, în Cipru, Rodos, Smirna, Cairo, Constantinopol.

⁴⁹ Louis Figuier (1819–1894), medic, chimist, farmacist, abandonează cercetarea științifică în favoarea științelor populare; publicist, redactor șef al revistei *La science illustrée*, la care lucra și Jules Verne.

⁵⁰ Adriano Balbi (1782–1848), geograf venețian, profesor la Colegiul San Michele din Murano; în 1826 publică primul volum din *Atlasul etnografic al Globului sau clasificarea lingvistică a popoarelor vechi și moderne*, lucrare de mare erudiție.

⁵¹ Jan Eduard Brand van Someren (1856–1904), curator și director al Muzeului Fundației *Sophia Augusta* din Amsterdam; conservator și director al Muzeului Municipal din Amsterdam la începutul sec. XX.

⁵² Jules Joseph Leclercq (1848–1928), magistrat belgian, membru al Academiei Regale de Arte Științe și Litere; membru fondator în 1871, ulterior președinte, al Societății Regale Belgiene de Geografie; cunoscut pentru călătorii și conferințe publicate în *Revue des deux Mondes*. Romanul lui Jules Verne, intitulat *Un billet de loterie*, publicat în foileton în *Magasin d'Education et de Récréation* (1886), a fost inspirat, se spune, de cartea lui Leclercq, *Călătorii în nordul Europei*, a cărei primă ediție apărea în 1875.

⁵³ „Deschiderea către lume, datorată unei acumulări de factori: vapoarele cu aburi, telegrafia, expansiunea europeană...a găsit un teren propice în Franța lui Napoleon III. Pentru francezi era un lucru nou. Subiectele și imaginile exotice se înmulțesc în epocă, apar reviste specializate (1860, *Le Tour du Monde*). În sfârșit un francez, Verne, inventează romanul geografic de aventuri.” (L. Boia, *Reușite și eșecuri* în vol. *Napoleon III cel neiubit*, București, 2008, p. 212–213).

⁵⁴ Istoric și diplomat protestant german (1506–1556), renumit pentru concepția modernă privind istoria Europei în perspectiva Reformei. În fondul de carte străină al bibliotecii severinene I.G.Bibicescu se află ediții franceze de secol XVI ale *Istoriei celor patru Imperii* (D. Buciumeanu, *op. cit.*, cat. 30, 78, p. 287, 298)

XVIII francez⁵⁵, care prezenta Istoria celor 4 mari imperii ale lumii (Babilon, Persia, Grecia, Roma, până la Imperiul lui Carol V). *Dicționarul geografic portativ* al lui Echard⁵⁶; ediția franceză, tradusă în 1799 după a 13-a ediție engleză provine probabil dintr-o bibliotecă moldavă, dată fiind originea donatorului, profesorul de geografie V. Chiriac.

XII-XIII

Începuturile istoriografiei românești din secolul al XIX-lea sunt reprezentate de ediția din 1852 a *Letopiseșelor Țării Moldovei* (editor M. Kogălniceanu)⁵⁷, și de *Operele lui Miron Costin* (ediția V.A. Urechia, București, 1886). Opera lui Cantemir este reprezentată de ediția Iași, 1835 a *Hronicului Româno Moldo Vlahilor*⁵⁸ și de volumul II din *Descrierea Moldovei* (București, 1875). Creația istorică a Școlii Ardelene figurează prin *Istoria pentru începutul românilor în Dacia* a lui Petru Maior (Buda, 1812), prima lucrare de istorie românească publicată în limba națională și prin *Cronica Românilor și a mai multor neamuri*⁵⁹ a lui Gheorghe Șincai (edițiile Iași 1853 și București 1886).

XIV

În secțiunea de istoriografie clasică românească se remarcă principalele lucrări ale lui Al. Xenopol: *Teoria lui Rössler*⁶⁰, *Principiile fundamentale ale istoriei*,⁶¹

⁵⁵ A. Hornot, autorul traducerii și al completărilor din 1757 (data.bnf.fr/12001101/antoine_hornot).

⁵⁶ Laurent Echard (1670–1730), istoric englez; ediția inițială a *Dicționarului* datează din 1691. Volumul se regăsește în componența bibliotecii lui Nicolae Rosetti Roznovanu de la Stânca. (C. Papacostea Danielopol, *op. cit.* p. 168).

⁵⁷ Considerarea istoriografiei ca armă redutabilă în confruntările politice era una din ideile transmise de celebrul istoric Leopold von Ranke. Studentul acestuia, M. Kogălniceanu, își însușise metoda de editare a izvoarelor, datorită lui a cunoscut și prețuit strânsa legătură dintre știința istorică și preocupările politice ale timpului. (V. Neumann, *Convergențe spirituale*, București, 1986 p. 190–191).

⁵⁸ Cea mai tipică și mai influentă lucrare în evoluția istoriografiei românești. *Hronicul* este trăsătura de unire care leagă istoriografia veche de începutul celei moderne. (L. Boia, *Evoluția istoriografiei române*, București, 1976, p. 57).

⁵⁹ „Comparabilă cu cronicile lui Jovan Raić și Paisie Hilandarski, cu scrierile mitropolitului Ștefan Stratimirović, *Cronica* lui Șincai se circumscrie istorismului sud estic dar și central european, constituind dovada că viața culturală și politică a acestei regiuni s-a afirmat printr-un interes și stimul reciproc, după cum nu a fost străină de marile cărți și marile idei ale Apusului. Popoarele sud estului depășeau tutela otomană, semn deloc neglijabil privitor la începuturile modernizării” (V. Neumann, *Contribuții privind mijloacele de cunoaștere și apropiere dintre popoarele central sud est europene*. Convergențe. *op. cit.*, p. 19–20).

⁶⁰ Cursul din 1884 despre teoria lui Rössler ilustrează polemica științifică cu substrat politic în istoriografia europeană (L. Boia, *op. cit.*, p. 186).

⁶¹ Volum apărut inițial în 1899 la Paris, constituie cea mai de seamă contribuție românească din domeniul filozofiei istoriei (L. Boia, *op. cit.*, p. 189).

(Iași, 1900), *Istoria Românilor din Dacia Traiană* (ediții ieșene din 1888–1892 și 1896), considerată prima sinteză de istorie modernă a românilor. Prin amploarea problematicii și spiritul de sinteză reprezintă cel mai de seamă monument al istoriografiei românești din a doua jumătate a secolului al XIX-lea⁶².

XV

Capitolul de arheologie românească⁶³ reunește lucrări reprezentative din operele lui Al. Odobescu (*Tezaurul de la Pietroasa*) și Gr. Tocilescu (*Dacia înainte de romani*⁶⁴, *Monumentele epigrafice și sculpturale ale Muzeului Național de Antichități, Monumentul de la Adam Klisi*), V. Pârvan (*Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco roman*), Teoharie Antonescu și Ion Andrieșescu.

XVI

Segmentul traducerilor conține autori clasici (*Istoria lui Dio Cassius*, 1878, *Istoriile lui Erodote*, Berlin, 1894) și moderni (Kaidanov, *Istoria Rusiei*, 1833; Elias Regnault⁶⁵, *Istoria politică și socială a Principatelor Dunărene*, 1856, Alexandre Maurice, conte d'Hauterive⁶⁶, *Memoriu asupra stării Moldovei la 1787*, 1902), precum și cărți de succes de la mijlocul secolului XIX (*Manuscrisul de la Santa Elena*, 1845 și *Istoria lui Gheorghe Castriotul Skenderbei*, 1847).

XXI

În secțiunea de istoriografie a politicii românești se disting textele unor autori vizând exprimarea drepturilor românilor ardeleni (Vasile Maniu, August Treboniu Laurian, Alexandru Djuvara, Eugen Brote și Ioan Russu Șirianu), precum și contribuția politicianilor din Principate (Kogălniceanu, frații Ion și Dimitrie Brătianu).

⁶² L. Boia, *op. cit.*, p. 188; V. Neumann, *op. cit.*, p. 107.

⁶³ Despre autori și volume v. Al. Barnea et al., *Arheologia clasică în România. Primul secol*, Cluj Napoca, 2003.

⁶⁴ Prima sinteză din istoriografia românească privitoare la istoria și civilizația dacilor. (L. Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, București, 1997, p. 95).

⁶⁵ traducere după Elias Regnault, publicist francez. Textul acestuia, apărut la Paris în 1855, reproduce pasaje sau utilizează capitole din lucrarea lui Bălcescu, apărută în 1850, *Questions économiques des Principautés Danubiennes*, exemplară prin erudiție, argumentare, spirit publicistic, putere de analiză. (P. Cornea, *N. Bălcescu-vedere de ansamblu*, în vol. *Aproapele și departele*, Cartea Românească, București, 1990, p. 152).

⁶⁶ Diplomat francez, autor de tratate politice și comerciale vizând epoca Revoluției franceze și a Imperiului napoleonic; atașat al ambasadei franceze la Constantinopol, în anii 1785–1786 a fost secretarul însărcinat cu corespondența politică a prințului moldav Alexandru Ipsilanti. A trăit între anii 1754–1830.

XXV

Primele tipărituri seriale specializate în publicarea și comentariul documentelor istorice și ale rezultatelor cercetărilor, ilustrând contribuția lui Nicolae Bălcescu și Al. Odobescu sunt din păcate fragmentare: *Revista Română pentru științe, litere și arte*, București, 1861, *Magazinul istoric pentru Dacia* (1847, tom IV). Apărut între anii 1862–1864, editat de Al. Papiu Ilarian, *Tezaurul de monumente istorice pentru România*⁶⁷, este reprezentat de fragmente din tomurile 2, 3 din 1862, 1863. Amintim și existența numerelor dispartate din tomurile 1, 2, 4, 10 (1882–1909) ale prestigioasei *Reviste pentru arheologie și filologie* inițiată de Gr. Tocilescu.

Catalogul reunește 275 titluri, din care 108 tipărituri în limba română (inclusiv o ediție bilingvă româno-franceză), în vreme ce 167 titluri compun secțiunea străină de carte cu dominanță franceză și germană. Există 75 tipărituri în limba franceză, 19 în limba germană, 5 în limba maghiară, 2 în limba italiană, câte una în limbile engleză și bulgară. Este structurat în 2 părți dedicate tipăriturilor străine (I-XI; 1690–1912), respectiv tipăriturilor românești, (XII-XXV; 1812–1923). Fiecare parte comportă capitole structurate conform conținuturilor tematice; lucrările, în succesiune cronologică sunt descrise cu date bibliografice, însemnări, cotă. Acolo unde lipsește pagina de titlu datele editoriale au fost redactate între paranteze drepte. În privința însemnărilor, au fost selectate cele cu valoare documentară, iar conținutul însemnelor de proprietate sub formă de parafă (*ex libris*, marcă de librărie, atelier de legătorie), este redat în întregime. Sunt redactate cotele actuale ale volumelor din biblioteca MRPF și, unde este cazul, cotele iobage, indicând apartenența anterioară la o bibliotecă organizată.

ABREVIERI

BMRPF	– Biblioteca Muzeului Regiunii Porților de Fier
cop.	– coperta
f.g.	– fila de gardă
f. lim.	– fila liminară
f.t.	– fila de titlu
forz.	– forțat
pl.	– planșă, -e
r ^o .	– <i>recto</i>
v ^o .	– <i>verso</i>

⁶⁷ apreciat de N. Iorga drept „cea mai frumoasă lucrare istorică ce apăruse până atunci la noi, cea mai metodică, mai îngrijită, cea mai desăvârșită executată” (Al. Zub, *op. cit.* p. 140).

CARTE STRĂINĂ (1690–1914)

I. ISTORIOGRAFIE EUROPEANĂ (1743–1816)

1. CANTIMIR, DEMETRIUS

HISTOIRE DE L'EMPIRE OTHOMAN, OÙ SE VOYENT LES CAUSES DE SON AGGRANDISSEMENT ET DE SA DECADENCE [...] TRADUITE EN FRANÇOIS PAR M. DE JONCQUIÈRES [...] TOME I, II, A PARIS, CHEZ BAROIS FILS [...] M.DCC.XLIII (1743)

IV+48p.+300p. (Vol.I)+389p. (Vol.II); inițiale ornate, vignete, gravuri semnate F.G.SCOTIN; *ex libris* manuscris în cursive minuscule: *guyon de sardièrre și însemnare: Cat. de Myon 26465. Double à vendre* (f.g.vº.)

BMRPF/ I.172

2. CANTEMIR, DEMETRIUS

GESCHICHTE DES OSMANISCHEN REICHS NACH SEINEM ANWACHSE UND ABNEHMEN [...] DIE AUS DEM ENGLISCHEN ÜBERSETZT, HAMBURG, BEY CHRISTIAN HEROLD, 1745

64p.+852p.+21p.; tipar roșu și negru, inițiale ornate, gravuri semnate FRITZSCH, HAAS, C.A.WAGNER, G.D.NEUMAN; *ex libris* heraldic etichetă: gravură, reprezentând un medalion octogonal, chenar îngust cu meandru, în centru două antilope cabrate încadrează un scut pentagonal purtând deviza *NIL DESPERANDUM*, surmontat de o coroană (cop. 1vº)

BMRPF/ I.177

3. BAUMGARTEN, SIEGMUND JACOB

SAMLUNG VON ERLEUTERUNGSSCHRIFTEN UND ZUSÄTZEN ZUR ALGEMEINEN WELTHISTORIE [...], DRITTER THEIL, HALLE, BEY JOHAN JUSTINUS GEBAUER, 1750

bloc incomplet: file lipsă în intervalul paginilor 113–128; conține V+398p. (vol.I) +304 p. (vol.II); tipar roșu și negru; emblemă tipografică, inițiale ornate, vignete; parafa în cerneală violetă a bibliotecii din Remetea Mare *REMETEMEZŐI KÖNYVTÁR* (f.g. 1 și f.t.)

BMRPF/ I.1737

4. VOLTAIRE, FRANÇOIS MARIE AROUET DE

OEUVRES DE MR. DE VOLTAIRE, NOUVELLE EDITION REVUE, CORRIGÉE ET CONSIDERABLEMENT AUGMENTÉE PAR L'AUTEUR [...] TOME SIXIÈME, À DRESDEN, 1752, CHEZ GEORGE CONRAD WALTHER

VIII+324p.+22p.; tipar roșu și negru, emblemă tipografică; legătura originală; adnotări marginale cu caractere gotice cursive

BMRPF/ I.1623

5. [GOGUET, ANTOINE YVES & FUGÈRE, ALEXANDRE]

DE L'ORIGINE DES LOIS, DES ARTS, ET DES SCIENCES ET DE LEURS PROGRÈS CHEZ LES ANCIENS PEUPLES. TOME CINQUIÈME, PARIS, CHEZ DESAINT & SAILLANT, MDCCLIX (1759)

VIII+484p.+1pl.; legătura originală; însemnări manuscrise: 18.II.951. *Stau în casă fiind bolnav de poceală. C.T.Georgescu* (p. 122, cerneală albastră); *Acum 200 de ani francezii erau mai civilizați decât noi azi, și chiar decât ei, dar au fost dați înapoi cu revoluția lui 1789.* (p. 279, creion chimic); V17.II.951. *C.T.Georgescu, proprietarul acestor cărți prin moștenirea de la V. Moangă devenit apoi Mongescu.* (p. 351); pasaje subliniate de cititor: *J'admire que chez vous les sages n'aient que le droit de délibérer & que celui de décider soit réservé aux fous.* (p. 69); *Mais le peuple est toujours peuple. Partout il est léger, capricieux, injuste, cruel, & prêt à suivre les premières impressions qu'on lui donne.* (p. 75)

BMRPF/14764

6–8. MILLOT, L'ABBÉ

ÉLÉMENTS D'HISTOIRE GÉNÉRALE, PREMIERE PARTIE, HISTOIRE ANCIENNE, À PARIS, CHEZ PRAULT, M.DCC.LXXII (1772) TOME II, TOME III, TOME IV
447p. (vol.II); 457p. (vol.III); 444p. (vol.IV); legături originare
BMRPF/ 14759–14761

9–10. [RAYNAL, THOMAS, L'ABBÉ]

HISTOIRE PHILOSOPHIQUE ET POLITIQUE DES ÉTABLISSEMENTS & DU COMMERCE DES EUROPÉENS DANS LES DEUX INDES, NOUVELLE ÉDITION SUIVANT LA COPIE À AMSTERDAM, MDCCLXXIII (1773) TOME II, TOME III
340p. (vol. II); 496p. (vol. III); legături originare
BMRPF/ I.1628, I.1629

11. [RAYNAL, THOMAS, L'ABBÉ]

HISTOIRE PHILOSOPHIQUE ET POLITIQUE [...], NOUVELLE EDITION, REVUE & TRES CORRECTE, AVEC DES ARGUMENTS À CHAQUE LIVRE ET UNE TABLE GÉNÉRALE DES MATIÈRES, ETC & SUIVANT LA COPIE À AMSTERDAM, MDCCLXXIV (1774) TOME V
336 p.; legătura originală
BMRPF/ I.1630

12. [RAYNAL, THOMAS, L'ABBÉ]

HISTOIRE PHILOSOPHIQUE ET POLITIQUE [...], CONTENANT LE TABLEAU DE L'EUROPE, SUIVANT LA COPIE À MAESTRICHT, MDCCLXXIV (1774) TOME VII
204p.+ II; legătura originală
BMRPF/ I.1631

13. [RAYNAL, THOMAS, L'ABBÉ]

HISTOIRE PHILOSOPHIQUE ET POLITIQUE [...], CINQUIÈME ÉDITION, AUGMENTÉE DE VARIANTES, À MAESTRICHT [...], MDCCLXXVII (1777) TOME VI, TOME VII
vol.VI (Livres XV, XVI, XVII): II+296p.; gravură liminară semnată *EISEN* și *ELLEMAND*; coligat vol.VII (Livres XVIII, XIX): II+328p.; gravură liminară și hartă semnată *BONNE*; legătura originală
BMRPF/ 14769

14. BERARDIER DE BATAUT, L'ABBÉ⁶⁸

PRÉCIS DE L'HISTOIRE UNIVERSELLE AVEC DES RÉFLEXIONS [...], NOUVELLE ÉDITION CORRIGÉE & AUGMENTÉE, À PARIS [...], 1776
VI+497p.+II; bloc afectat în jumătatea inferioară, cop. 2 lipsă; legătura originală; însemnări: *Ce livre appartient à Henri Duchamp* (f.g.1r°.); *Nunu, Florești, X 1941* (f.t.)
BMRPF/ 14766

15. [DR. GOLDSMITH'S HISTORY OF GREECE ABRIDGED FOR THE USE OF SCHOOLS, BORDEAUX, PRINTED BY PETER BEAUME BOOKSELLER, 1816]
bloc incomplet, lipsă f.t., conține III-XII+372 p. in 8°; legătura originală; semnătura *Lidorie Bickham*
BMRPF/ 14775

II. ISTORIA FRANȚEI (1690–1912)

16. LEBLANC, FRANÇOIS

TRAITÉ HISTORIQUE DES MONNOYES DE FRANCE AVEC LEURS FIGURES DEPUIS LE

⁶⁸ François Joseph Bérardier de Bataut (1720–1794), istoric, profesor de retorică la Universitatea din Paris

COMMENCEMENT DE LA MONARCHIE JUSQU'À PRÉSENT, À PARIS, CHEZ CHARLES ROBUSTEL, MDCXC (1690)

VIII+52p.+420p.+VIII; 57 pl.; inițiale ornate, frontispicii, vignete, semnături; gravuri sem-nate *ERTINGER* și *GOURNAY*; legătura originală; parafă cu înscrisul *DIRECȚIUNEA ȘCOALEI COMERCIALE DIN T.SEVERIN* (f.t.)

BMRPF/ I.179

17-19. [VOLTAIRE, FRANÇOIS MARIE AROUET DE]

SIÈCLE DE LOUIS XIV, NOUVELLE ÉDITION REVUE & AUGMENTÉE À LAQUELLE ON A AJOUTÉ UN *PRÉCIS DU SIÈCLE DE LOUIS XV*, MDCCLXVIII (1768) TOME II, TOME III, TOME IV

vol.II: 405p.+I; vol.III: 391p.+II; vol.IV: 282p.; legătura originală; semnătura *Emil Wildau* (f.g.1 la fiecare volum)

BMRPF/ I.1624 – I.1626

20. [LESCÈNE DESMAISONS, JACQUES]

*HISTOIRE POLITIQUE DE LA REVOLUTION EN FRANCE OU CORRESPONDANCE ENTRE LORD D*** ET LORD T****, À LONDRES, 1789. TOME I

363p.; legătura originală

BMRPF/ I.236

21-22. THIERS, ADOLPHE

HISTOIRE DE LA REVOLUTION FRANÇAISE, SECONDE ÉDITION, PARIS, [...], MDCCCXXVIII (1828) TOME II, TOME VI

BMRPF/ 7923, 7922

23-30. THIERS, ADOLPHE

HISTOIRE DE LA REVOLUTION FRANÇAISE, BRUXELLES, [...], 1840. TOME II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX

litografii semnate *DAGOBERT*; inițiale *F.C.* (cotor); semnături: *Jean A. Rhetoridy*⁶⁹ (forz. 1r°, vol. II și III) și *Virgile Bras d'Escaut* (forz. 2r°, vol. II și III)

BMRPF/ 7934 – 7941

31-35. BLANC, LOUIS

HISTOIRE DE DIX ANS, 1830-1840, QUATRIÈME ÉDITION, BRUXELLES, 1845. TOME I, II, III, IV, V

ex libris parafă *BIBLIOTECA NICOLAE PETRESCU* (f.t. la fiecare volum)

BMRPF/I.1462, I.1461, I.1460, I.1492, I.1493

36. *HISTOIRE POPULAIRE CONTEMPORAINE DE LA FRANCE*. PUBLICATION DE CH. LAHURE, IMPRIMEUR, PARIS, HACHETTE, 1865. TOME II

legătura originală, decor alegoric aurit; gravuri și desene semnate *PHILLIPOTEAUX*, *GAILDRAU*, *ROBERT*, *CHENU*, *RENARD*, *TRICHON*, *VERDEIL*, *JANET LANGE*; semnătura *Andrei L. Sabetay*, 20/II/921 (forz. 2, r°; f.t.)

BMRPF/ I.1544

37. DURUY, VICTOR⁷⁰

HISTOIRE DES TEMPS MODERNES DEPUIS 1453 JUSQU'À 1789, QUATRIÈME ÉDITION, PARIS, HACHETTE, 1868

⁶⁹ I. Ritoridi, prefect de Dolj la 1887 (R.A. Popa, *Oltenia administrativ-teritorială (1746-1929)*, Iași, 20212, p.144)

⁷⁰ În 1856 Al. I. Crețescu dădea o primă traducere a cărții lui Duruy, *Elemente de istorie generală*, adoptate ulterior și de I.P. Cernătescu ca *Manual de istorie universală* (1861). Lucrarea avut un durabil prestigiu didactic, fiind utilizată în școli până târziu (Al Zub, *op. cit.*, p. 99).

semnătură: *D. Quintescu* (f. lim.1)

BMRPF/ I.572

38. BOROVSKY, SAMU

A NAGY FRANCIA FORRADALOM ÉS NAPOLEON. A ROKOKO SZÁZAD, A FORRADALOM ELŐKÉSZÍTŐI. LA RÉVOLUTION FRANÇAISE ET NAPOLÉON. LE SIÈCLE ROCOCO, LES PRÉCURSEURS DE LA RÉVOLUTION, BUDAPEST, [1911–1912], I KÖTET

vol. I conține planșe cu reproduceri fotografice aplicate pe carton; reproducere a portretului reginei Marie Antoinette, autor Elisabeth Vigée Lebrun, pe suport metalic, în ramă cu cadru oval, fixată pe carton cu 4 nituri (cop. 1)

BMRPF/ I.861

39. SERESS, LÁSZLÓ

A NAGY FRANCIA FORRADALOM ÉS NAPOLEON. NAPOLEON CSÁSZÁR. LA RÉVOLUTION FRANÇAISE ET NAPOLÉON. L'EMPEREUR NAPOLÉON, BUDAPEST, [1911–1912], V KÖTET

vol.V: conține planșe cu reproduceri fotografice aplicate pe carton; reproducere a tabloului Încoronarea lui Napoleon, autor Louis David, pe suport metalic, în ramă cu cadru oval, fixată pe carton cu 4 nituri (cop. 1)

BMRPF/ I.862

III. LITERATURĂ ENCOMIASTICĂ (1770–1905)

40. [MICHELESI, DOMENICO]

MEMORIE INTORNO ALLA VITA ED AGLI SCRITTI DEL CONTE FRANCESCO ALGAROTTI, CIAMBELLANO DI S.M. IL RE DI PRUSSIA E CAVALIER DEL MERITO, IN VENEZIA, [...], MDCCLXX (1770)

legătura originală; *ex libris* parafă și manuscris cu caractere cursive gotice: *D. Mayer*; adăugat, de mână, *Rektor*

BMRPF/ I.1627

41. TURPIN, FRANÇOIS HENRI⁷¹

LA FRANCE ILLUSTRÉ OU LE PLUTARQUE FRANÇAIS, CONTENANT LES ÉLOGES HISTORIQUES DES GÉNÉRAUX & GRANDS CAPITAINES, DES MINISTRES D'ÉTAT, & DES PRINCIPAUX MAGISTRATS DE LA NATION FRANÇAISE, A PARIS, PAR LA SOCIÉTÉ DES LIBRAIRES, MDCCLXXXII (1782) TOME X legătura originală; semnătura *Nunu*, 1969 *T. Severin* (f.lim.); adnotări marginale:

1. *Les hommes vulgaires sont incapables d'un si généreux sentiment; ils voudraient en mourant que l'univers s'écroulât avec eux; & craignant d'être éclipsés par un astre nouveau, ils préparent le malheur de la postérité par le choix d'un indigne successeur* (p. 8, pasaj subliniat în text și comentat: *Gh. Dej désigna Ceaușescu pour son successeur. La postérité décidera sans doute lequel d'entre eux a été plus grand coquin.*)

2. *Une chaîne secrète nous attache à la terre cultivée par nos Pères. C'est là qu'est notre empire; c'est là que nous trouvons les compagnons des jeux de notre enfance; c'est là que reposent les cendres de nos Ancêtres.* (p. 43, pasaj subliniat în text și comentat: *Dire que nous ne possédons plus cela.*)

pasaje subliniate în text: *Les hommes les plus bornés sont toujours assez clairvoyants dans leurs intérêts.* (p. 21); *C'est de l'exces de l'oppression que naît le désir le plus vif de la liberté.* (p. 33)

⁷¹ François Henri Turpin (1709–1799), istoric francez, profesor la universitatea din Caen, apropiat al lui Helvétius.

BMRPF/ 14763

42. BOSSUET, JACQUES BENIGNE ET AL.

ORAISONS FUNÈBRES DE BOSSUET, FLÉCHIER, ET AUTRES ORATEURS, À PARIS, CHEZ LOUIS JANET, LIBRAIRE, 1820

legătura originală; gravuri semnate LARCHER, BERTONNIER, P. ADAM, ALLAIS, BLANCHARD, GARNIER, PERROT fils, PREVOST, BONVOISIN

BMRPF/ I.1804

43. DÁNIEL, ERNŐ, BÁRŐ

ERSZÉBET KYRÁLYASSZONY EMLÉKÉNEK [...], GLOBUS, BUDAPEST, 1905

legătura originală; reproduceri fotografice și gravuri

BMRPF/ I.865

IV. LIBER NOBILITATIS (1892–1900)

44. [RANGABÉ, CLEON]⁷²

LIVRE D'OR DE LA NOBLESSE PHANARIOTE EN GRÈCE, EN ROUMANIE, EN RUSSIE ET EN TURQUIE PAR UN PHANARIOTE. ATHÈNES, VLASTOS, 1892

BMRPF/ 12654

45. *DAS GOLDENE BUCH DES DEUTSCHEN VOLKES AN DER JAHRHUNDERTWENDE. EINE UEBERSCHAU VATERLÄNDISCHER KULTUR UND NATIONALEN LEBENS IN 76 EINZELDARSTELLUNGEN AUS DER FEDER HERVORRAGENDER FACHMÄNNER, ÜBER 1000 BILDNISSEN, AUSSPRÜCHEN UND LEBENSBE SCHREIBUNGEN LEBENDER DEUTSCHER MÄNNER UND FRAUEN UND 37 KUNSTBEILAGEN, LEIPZIG, [1900]*

număr vechi de inventar (2894) al unei biblioteci necunoscute (f.t.)

BMRPF/ I.1534

V. NAPOLEONICA. MEMORII (1815–1900)

46. BUCHOLZ, ERNST, FERDINAND & LABAUME⁷³

UMSTÄNDLICHE AUFLÄRUNGEN DER DENKWÜRDIGSTEN EREIGNISSE, EMPÖRUNGEN, FELDZÜGE, SCHLACHTEN UND BELAGERUNGEN, VERSCHWÖRUNGEN, GRÄUEL-UND ZERSTÖRUNGSSCENEN, EDELMÜTHIGER AUFOPFERUNGEN UND AUSGEZEICHNETER HELDENTHATEN WELCHE DURCH DIE FRANZÖSISCHE REVOLUTION SEIT IHREMAUSBRUCH BIS ZUR WIEDERHERSTELLUNG DES THRONS UNTER LUDWIG 18 VERANLAßT WORDEN SIND. AUS DEN NEUESTEN UND BESTEN QUELLEN GESAMMELT UND HERAUSGEGEBEN VON ERNST FERDINAND BUCHOLZ. LABAUME'S DARSTELLUNG DES FELDZUGES IN RUSSLAND. ERSTER THEIL. BUONAPARTE IN ST. CLOUD, ODER DER BERÜCHTIGTE 18TE BRUMAIRE. ⁷⁴PESTH 1815, BEI KONRAD ADOLPH HARTLEBEN. ERSTER BAND

gravură semnată BLASCHKE

⁷² Cléon Rangabé (1842–1917), diplomat, genealogist elen, consul general al Greciei la București în sec. XIX.

⁷³ Labaume, Eugène, ofițer în armata lui Napoleon, autor de memorii, printre care *Relation complète de la Campagne de Russie*, 1812.

⁷⁴ Arătări amănunțite despre întâmplări memorabile, revolte, campanii, bătălii și asedii, conspirații, scene de măcel și jaf, sacrificii nobile și fapte nemaivăzute care s-au petrecut în Revoluția franceză de la începerea ei și până la Restaurația lui Ludovic 18, culese din cele mai noi și de încredere izvoare și tipărite de Ernst Ferdinand Bucholz. Relatarea lui Labaume despre Campania din Rusia [...] Bonaparte la St. Cloud sau controversatul 18 Brumar [...], vol. I

BMRPF/ 12613

47. DE LA ROCHE, VALORI, MOUSTIER⁷⁵

PROUSSINALE'S GEHEIME GESCHICHTE DES REVOLUTIONS TRIBUNALS; BESCHLUß DER ENGLISCH-FRANZÖSISCHE FELDZUG VON WALECHERN UND ANTWERPEN IM JAHR 1809 VON ROCCA. DIE REISE UND GEFANGENNEHMUNG LUDWIGS XVI ZU VARENNES. NACH VALORI UND MOUSTIER. PESTH 1816, BEY KONRAD ADOLPH HARTLEBEN. NEUNTER BAND
gravură semnată BLASCHKE

BMRPF/ 12615

48. MARTIN⁷⁶

GESCHICHTE DER FRANZÖSISCHE EXPEDITION IN ÄGYPTEN VON MARTIN, INGENIEUR DES KÖNIGLICHEN CORPS FÜR BRÜCKEN UND STRAßENBAU. PESTH, 1816. ZWÖLFTER BAND
BMRPF/ 12614

49. BARRAL, GEORGES

WATERLOO. COLLECTION NOUVELLE DE MÉMOIRES MILITAIRES [...], PARIS, [1895]

BMRPF/ I.1680

50. BLAZE, SEBASTIEN

MÉMOIRES D'UN AIDE-MAJOR SOUS LE PREMIER EMPIRE. GUERRE D'ESPAGNE (1808–1814). COLLECTION NOUVELLE DE MÉMOIRES MILITAIRES, NOUVELLE ÉDITION [...], PARIS, [1896–1900]

BMRPF/ I.1681

VI. ISTORIE MILITARĂ ȘI POLITICĂ. MEMORII (1854–1911)

51. MOLTKE, HELMUTH VON⁷⁷

CAMPAGNES DES RUSSES DANS LA TURQUIE D'EUROPE EN 1828 ET 1829, TRADUIT DE L'ALLEMAND PAR A. DEMMLER [...], PARIS, 1854

BMRPF/ 7962

52. RÜSTOW, WILHELM VON⁷⁸

DER ORIENTALISCHE KRIEG IN DEN JAHREN 1877 UND 1878, ZÜRICH [...], 1878
două parafe purtând următoarele înscrisuri într-o limbă scandinavă: *Stig. Moller Tranegaardsvej 74; Naestved Officersbibliothek 4 Dragonregiment*

BMRPF/ I.1681

53. RANGABÉ, CLÉON

PLEVNA, LE JOUR DE LA REDDITION, VIENNE, 1879

BMRPF/ I.660

⁷⁵ De la Roche (Rocca), ofițer în armata lui Napoleon, autor de memorii; Moustier și Valori, nobili francezi, ofițeri care s-au aflat în garda regelui Ludovic XVI la Varennes.

⁷⁶ Martin, inginer militar francez, participant la Campania lui Napoleon în Egipt în Corpul imperial al constructorilor de drumuri și poduri.

⁷⁷ Helmuth von Moltke (1800–1891), unul din marii strategii germani ai sec. XIX; mareșal, șeful Statului Major al Armatei prusace timp de 30 de ani; vizitează și cartografiază mare parte din teritoriul Imperiului Otoman la cererea sultanului Mahmud II, inițiator al reformei militare a Turciei; examinează fortificațiile din Bulgaria și Dobrogea, face o descriere tehnică a Valului lui Traian în Principate (1835).

⁷⁸ Wilhelm von Rüstov (1821–1878), scriitor militar modern; în 1860 se alătură armatei lui Garibaldi în campania împotriva Regatului celor 2 Sicilii, descrie bătăliile celebre de la Capua și Volturmo.

54. BIBESCO, GEORGES⁷⁹

AU MEXIQUE 1862. COMBATS ET RETRAITE DES SIX MILLE, PARIS, PLON, 1887

dedicația autorului: *Ressentez à le recevoir, mon cher Istrati, le plaisir que j'éprouve à vous l'offrir. C'est mon souhait. Ce livre est une des pages les plus importantes de ma vie. Bien à vous, G. Bibesco.* (f.g.)

BMRPF/ II.345

55. DE COURSON, DE LA VILLENEUVE, LE COLONEL

HISTORIQUE ABRÉGÉ DU 43e RÉGIMENT D'INFANTERIE, LILLE, 1893

dedicația autorului: 1895. *A Monsieur le professeur Istrati, Inspecteur de l'enseignement supérieur, hommage empressé de l'auteur: A. de Courson, colonel du 43* (f.t.)

BMRPF/ I.669

56–57. BISMARCK, OTTO, PRINCE DE

PENSÉES ET SOUVENIRS. SEULE ÉDITION FRANÇAISE AUTORISÉE, PARIS, 1899 TOME I

BMRPF/ I.1814

TOME II

însemnare: *Huși 30 iulie 1923* (p. 368)

BMRPF/ I.1813

58. KUROPATKIN, ALEXEI, DER GENERAL⁸⁰

MEMOIREN. DIE LEHREN DES RUSSISCH- JAPANISCHEN KRIEGES, [...], ZWEITE AUFLAGE, BERLIN, 1909

BMRPF/ 14859

59–60. ROUSSET, LE COLONEL

HISTOIRE GÉNÉRALE DE LA GUERRE FRANCO-ALLEMANDE (1870–1871) [...], PARIS, [1910–1911]

TOME I

conține ilustrație fotografică și planșe cu imagini panoramice ale bătăliilor

BMRPF/ I.1763

TOME II

conține ilustrație fotografică și planșe cu imagini panoramice ale bătăliilor; etichetă conținând text dactilografiat: 9. *Reținute de la cetățeanul italian VINCENZIO AMIGO 30. 12. 1974* (cop. 1)

BMRPF/ I.1764

61. CHAMBERLAIN, HOUSTON STEWART

DIE GRUNDLAGEN DES NEUNZEHNTEN JAHRHUNDERTS, I HÄLFTE, IV AUFLAGE, MÜNCHEN, 1903

adnotări în limba germană

BMRPF/ I.1781

62–63. CHAMBERLAIN, HOUSTON STEWART

DIE GRUNDLAGEN DES NEUNZEHNTEN JAHRHUNDERTS, I HÄLFTE, VIII AUFLAGE, MÜNCHEN, 1907

I HÄLFTE

parafa *Tilhörer Athenaeum* și însemnare în creion, *Marcel. Kristiania, 1918* (f.lim.1);

⁷⁹ Georges Bibesco (1833–1902), fiul domnitorului Gheorghe Bibescu, distins ofițer în armata franceză, purtător de cuvânt al Statului Major francez în Campania din Mexic, rănit în bătălia de la Sedan; comisar general al Pavilionului României la Expoziția Universală de la Paris, 1889.

⁸⁰ Alexei Kropotkin (1828–1945), comandantul Armatei Ruse din Manciuria în Războiul ruso-japonez din 1904–1905.

două parafe cu următoarele înscrisuri: *Deichmanske bibliothek* și *DUPLET UTGAAT AV DEICHMANSKE BIBLIOTEK* (f.t.)

BMRPF/ I.1666

II HÄLFTE

BMRPF/ I.1667

VII. AUTORI ANTICI ÎN TRADUCERI MODERNE (1829)

64. PLUTARQUE

LES VIES DES HOMMES ILLUSTRÉS, NOUVELLE ÉDITION, PARIS, [...], MDCCCXXIX (1829)

TOME I

eticheta rotundă a Colecției *Maria Istrati Capșa* cu nr. inv. 114 (cop. 1); etichetă tipărită cu cerneală roșie *Librairie Musique et objets d'art de Fr. Bell & Cie a Jassy* (f.g.1v.); semnătură în cerneală neagră, decolorată: *Acaky* (f.t.)

BMRPF/ I.688

65. FLORUS, LUCIUS AENNEUS

HISTOIRE ROMAINE DE FLORUS, [...] PARIS, 1829

ex libris parafă J.A.ZANNE (f.t.); parafa *BIBLIOTECA PROF. D.TUDOR* și semnătura *Prof. D Tudor*. 1949 (f.t.)

BMRPF/10152

VIII. ARHEOLOGIE. EPIGRAFIE. NUMISMATICĂ (1878- 1914)

66 –67. BOISSIER, GASTON

LA RELIGION ROMAINE D'AUGUSTE AUX ANTONINS, PARIS, 1878. TOME I

inscripție *Al. Bărcăcilă* (cotor)

BMRPF/ I.991

TOME II

inscripție *Al. Bărcăcilă* (cotor)

BMRPF/ I.992

68–74. DURUY, VICTOR

HISTOIRE DES ROMAINS DEPUIS LES TEMPS LES PLUS RECULES JUSQU'À L'INVASION DES BARBARES. NOUVELLE ÉDITION [...], PARIS, HACHETTE, 1883–1909

TOME V. *HADRIEN, ANTONIN, MARC-AURÈLE ET LA SOCIÉTÉ ROMAINE DANS LE HAUT EMPIRE* [...], 1883

BMRPF/ I.1242

TOME VI. *DE L'AVÈNEMENT DE COMMODE À LA MORT DE DIOCLÉTIEN* [...], 1883

BMRPF/ I.1243

TOME VII. *DE L'AVÈNEMENT DE CONSTANTIN À LA MORT DE THÉODOSE*. [...], 1885

BMRPF/ I.1244

TOME II. *DE LA BATAILLE DE ZAMA AU PREMIER TRIUMVIRAT*. [...], 1890

BMRPF/ I.1239

TOME III. *CÉSAR- OCTAVE. LES COMMENCEMENTS D'AUGUSTE* [...], 1900

BMRPF/ I.1240

TOME I. *DES ORIGINES À LA FIN DE LA DEUXIÈME GUERRE PUNIQUE* [...], 1904

BMRPF/ I.1238

TOME IV. *D'AUGUSTE À L'AVÈNEMENT D'HADRIEN* [...], 1909

BMRPF/ I.1241

75. BLANCHET, ADRIEN

NOUVEAU MANUEL DE NUMISMATIQUE DU MOYEN ÂGE ET MODERNE, PARIS, 1890

dedicația donatorului: *Donată muzeului regional de istorie și etnografie din T. Severin, 10 X 1924 și 5 VIII 1964. Al. Bărcăcilă (f. lim.)*

BMRPF/ II.1843

76. MARQUARDT, JOACHIM

DE L'ORGANISATION MILITAIRE CHEZ LES ROMAINS. MANUEL DES ANTIQUITÉS ROMAINES. TOME ONZIÈME [...], PARIS, 1891

Inscripție *CONST. GRECESCU* (cotor); semnăturile *Constant Grecescu, Tr. Mutașcu, D. Tudor, 12 mai 1959* și parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* (f. lim.)

BMRPF/ 10130

77. CAGNAT, RENÉ

L'ARMÉE ROMAINE D'AFRIQUE ET L'OCCUPATION MILITAIRE DE L'AFRIQUE SOUS LES EMPEREURS [...], PARIS, MDCCCXCII (1892)

ex libris parafa *BIBLIOTECA ST. VÂRGOLICI* (p. 5); semnătura *D. Tudor 4 ian. 1965* și parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* (p. 3)

BMRPF/ 10354

78. PETERSEN, EUGEN

TRAJANS DAKISCHE KRIEGE NACH DEM SÄULENRELIEF. DER ERSTE KRIEG, LEIPZIG, 1899. I BAND

coligat *DER ZWEITE KRIEG*, LEIPZIG, 1903. II BAND, inițialele *D.T.* (cotor); însemnare *D. Tudor Roma 10. XI. 192(?)*; parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR*; parafa *RIVISTA DI FILOLOGIA CLASSICA Casa Editrice Ermanno Loescher TORINO* (f.t.)

BMRPF/ 9935

79. DUBLET

exemplar adnotat de Al. Bărcăcilă; ștampila dreptunghiulară cu inscripția *LIBRĂRIA MAURICE LOEWENSTEIN. FONDAT în 1887. T. SEVERIN* (f.t.)

BMRPF/ I.1084

80. KUZSINSKY, VALENTIN

FÜHRER DURCH DIE AUSGRABUNGEN UND DAS MUSEUM IN AQUINCUM, BUDAPEST, 1908

BMRPF/10967

81. МУШМОВ, НИКОЛА, А.

АНТИЧНИТЪ МОНЕТИ НА БАЛКАНСКИЯ ПОЛУОСТРОВЪ И МОНЕТИТЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ ЦАРЕ [...], СОФИЯ, 1912⁸¹

înscrisul *Muzeul Regional de Arheologie T. Severin* (cotor); eticheta purtând înscrisul "*MINERVA*" *TIPOGRAFIE LEGĂTORIE DE CĂRȚI. LIBRĂRIE T. SEVERIN* (forz. 1)

BMRPF/ I.1578

82.–87. PERROT, GEORGES, CHIPIEZ, CHARLES

HISTOIRE DE L'ART DANS L'ANTIQUITÉ. PARIS, HACHETTE, 1884–1903

TOME II. *CHALDÉE ET ASSYRIE [...]*, 1884

legătura originală; *ex libris* etichetă: cartuş rectangular cu inscripția în majuscule *EX LIBRIS C. IM*, un sceptru de bufon (*marotte*) purtând pe tijă, vertical, o carte deschisă văzută frontal (forz. 1) la fiecare volum

⁸¹ *Monede antice din Peninsula Balcanică și ale țărilor bulgari*, Sofia, 1912, autor Nikola Mușmov (1869–1942), istoric și numismat bulgar

BMRPF/ I.1754

TOME IV. *JUDÉE, SARDAIGNE, SYRIE-CAPPADOCE*, [...], 1887

BMRPF/ I.1755

TOME V. *PERSE. PHRYGIE-LYDIE ET CARIE-LYCIE*, [...], 1890

BMRPF/ I.1756

TOME VI. *LA GRÈCE PRIMITIVE, L'ART MICENIEN*, [...] 1894

BMRPF/ I.1757

TOME VII. *LA GRÈCE DE L'ÉPOPÉE. LA GRÈCE ARCHAÏQUE (LE TEMPLE)*, [...] 1898

BMRPF/ I.1758

TOME VIII. *LA GRÈCE ARCHAÏQUE, LA SCULPTURE*, [...] 1903

BMRPF/ I.1758

88. KAUFMANN, KARL MARIA

HANDBUCH DER CHRISTICHEN ARCHÄOLOGIE. ZWEITE AUFLAGE, PADERBORN, 1913

semnătura *Prof. D. Tudor Roma*, 12 Dec. 1934 (f.t.); *ex libris* figurativ: etichetă aplicată înfățișând o biserică gotică văzută prin fereastra (cu pervaz, glastră cu flori și trei cărți) unei biblioteci; textul dispus în trei segmente: *EX LIBRIS/H.A. 1921/DEKAN STADTPFARER MÜLLER* (forz. 1)

BMRPF/ 10067

89. CAGNAT, RENÉ

COURS D'ÉPIGRAPHIE LATINE, QUATRIÈME ÉDITION REVUE ET AUGMENTÉE, PARIS, 1914

parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* și însemnare: *D. Tudor, Caracal*, 8 sept. 1931 (f.t.)

BMRPF/ 9969

90. [JULIUS JUNG, RÖEMER UND ROMANEN IN DEN DONAULÄNDERN. HISTORISCH-ETHNOGRAPHISCHE STUDIEN, INNSBRUCK, II AUFLAGE, 1887]⁸²

acefal, adnotări aparținând lui Al. Bărcăcilă

BMRPF/ I.1161

91. JUNG, JULIUS⁸³

FASTEN DER PROVINZ DACIEN MIT BEITRÄGEN ZUR RÖMISCHEN VERWALTUNGSGESCHICHTE, [...] INNSBRUCK, 1894

semnătura *Al. Bărcăcilă* (f.g.)

BMRPF/ I.1057

IX. MONOGRAFII (1892–1896)

92. MÁRKI, SÁNDOR

ARAD VÁRMEGYE ÉS ARAD SZABAD KIRÁLY VÁROS TÖRTÉNETE. A LEGRÉGIBB IDŐKTŐL A TÓRÓK HŐDÍTÁSIG ⁸⁴(1566), KOTET I, ARAD, 1892

BMRPF/ I.169

⁸² Cf. <https://www.library.yorku.ca/find/Record>

⁸³ Julius Jung (1851–1910), istoric austriac, membru corespondent străin al Societății Academice Române din 1877; în 1876 publică un studiu privitor la continuitatea românilor pe teritoriul Daciei ca răspuns la lucrarea lui Roesler; în 1877 publică un studiu istorico-etnografic privind continuitatea poporului romanizat în Dacia după retragerea aureliană (*Römer und Romanen in den Donauländern*); v. *supra*, cat. 90

⁸⁴ *Comitatul Aradului și orașul liber regesc Arad din cele mai vechi timpuri pînă la cucerirea otomană* (1566), vol. I

93. MÁRKI, SÁNDOR

ARAD VÁRMEGYE ÉS ARAD SZABAD KIRÁLY VÁROS TÖRTÉNETE. A TÖRÖK-HŐDITÁSTÓL NAPJAINKIG,⁸⁵ KOTET II ARAD, 1895

BMRPF/ I.170

94.-95. DIE ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE MONARCHIE IN WORT UND BILD.[...] BÖHMEN, [...], WIEN, 1894. 1 ABTHEILUNG⁸⁶

BMRPF/ I.864

2 ABTHEILUNG, WIEN, 1896

BMRPF/ I.863

X. GEOGRAFIE. LITERATURĂ DE CĂLĂTORII (1785–1910)**96. PLUCHE, ANTOINE**

CONCORDE DE LA GÉOGRAPHIE DES DIFFÉRENS ÂGES. OUVRAGE POSTHUME DE M. PLUCHE, À PARIS, M.DCC.LXXXV (1785)

conține hărți mapamond, Africa, America, Europa, Arabia și Egiptul, Asia Mică, Grecia, Orientul, Franța, Țara Sfântă, Mediterana

BMRPF/ 14767

97. HUMBOLDT, ALEXANDRE DE

COSMOS. ESSAI D'UNE DESCRIPTION PHYSIQUE DU MONDE, PARIS, MORGAND, 1864. TOME I bloc incomplet; însemnare: *Frate meu Petru Quintescu, spre suvenir. N. Ch. Quintescu. Berlin, Dec. 1866 (f.g.v°)*

BMRPF/ I. 488

98. FIGUIER, LOUIS

LA TERRE ET LES MERS OU DESCRIPTION PHYSIQUE DU GLOBE, TROISIÈME ÉDITION, PARIS, HACHETTE & COMP., 1866

însemnare: *Dau această carte spre amintire D-rei Marioara Grigorescu astăzi 18/X 1929. S.Stefan (f.g.); ex-libris parafă Gh. Păunescu. București. nr. 744 (f.t.)*

BMRPF/ 7961

99. BALBI, ADRIANO

[BALBI'S ERDBESCHREIBUNG, VIII AUFLAGE, WIEN, 1893–1894. BAND I]

BMRPF/ I.1396

100. [VAN SOMEREN, BRAND]

LES GRANDES CULTURES DU MONDE. LEUR HISTOIRE, LEUR EXPLOITATION, LEURS DIFFÉRENTS USAGES, PARIS, FLAMMARION, [c. 1910]

legătura originală; parafa cu înscrisul *LIBRĂRIA ȘI ANTICĂRIA JANCU ESKENASY. Str. Edgard Quinet No. 5 BUCUREȘTI* (forz. 2, r°)

BMRPF/ 15324

101. BARATTA, ANTONIO

CONSTANTINOPOLI NEL 1831 OSSIA NOTIZIE ESATTE E RECENTISSIME INTORNO A QUESTA

⁸⁵ *Comitatul Aradului și orașul liber regesc Arad de la cucerirea otomană pînă în zilele noastre* (1895), vol. II

⁸⁶ volumele 14 și 15 din seria *Monarhia Austro-Ungară în texte și imagini. Boemia* (Viena, 1894–1896). Realizată la inițiativa prințului moștenitor Rudolf de Habsburg, constituia o lucrare cu caracter enciclopedic etnografic, ale cărei 24 volume (600 articole, peste 4500 ilustrații referitoare la țări, popoare, regiuni în cadrul provinciilor din Imperiul Austro-Ungar) au fost editate între 1886–1902 în limbile maghiară și germană. Volumul 20 era dedicat Bucovinei.

CAPITALE ED AGLI USI E COSTUMI DE SUOI ABITANTI, GENOVA, DALLA TIPOGRAFIA PELLAS, 1831

BMRPF/ 1.298

102. LECLERCQ, JULES

VOYAGES DANS LE NORD DE L'EUROPE. UN TOUR EN NORVÈGE. UNE PROMENADE DANS LA MER GLACIALE (1871–1873), TROISIÈME ÉDITION., TOURS, MDCCCLXXX (1880)

legătură originală; gravuri semnate TRIMARDEAU, P. PHILIPPOTEAU; semnătura Nunu Georgescu (f.g. rº.)

BMRPF/ 15325

XI. LEXICOGRAFIE (1757–1883)

103. [SLEIDAN, JOHN]

ABBREGÉ CHRONOLOGIQUE DE L'HISTOIRE UNIVERSELLE, DEPUIS LES PREMIERS EMPIRES DU MONDE JUSQU'À L'ANNÉE 1725 DE L'ÈRE CHRÉTIENNE, À AMSTERDAM [...], MDCCLVII (1757)

BMRPF/ 14770

104. ECHARD, LAURENT

DICTIONNAIRE GÉOGRAPHIQUE PORTATIF, OU DESCRIPTION DES RÉPUBLIQUES, ROYAUMES, PROVINCES, VILLES, ÉVÊCHÉS, DUCHÉS, COMTÉS, ETC. VILLES IMPÉRIALES, PORTS, FORTERESSES ET AUTRES LIEUX CONSIDÉRABLES DES QUATRES PARTIES DU MONDE [...] TRADUIT DE L'ANGLOIS, SUR LA TREIZIÈME ÉDITION DE LAURENT ECHARD, PAR VOSGIEN. NOUVELLE ÉDITION, À PARIS DE L'IMPRIMERIE DE BELIN, AN VII DE LA RÉPUBLIQUE, 1799

hartă mapamond datată 1759; legătura originală; însemnare cu creion chimic Chiriac (f.g.1); însemnări în limba greacă (f.g.1 și 2)

BMRPF/ 1.207

105–106. *DICTIONNAIRE DES DATES, DES FAITS, DES LIEUX ET DES HOMMES HISTORIQUES [...]* PUBLIÉ PAR UNE SOCIÉTÉ DE SAVANTS ET DE GENS DE LETTRES, SOUS LA DIRECTION DE M.L. D'HARMONVILLE, PARIS, ALPHONSE LEVASSEUR & CIE., ÉDITEURS, 1842. TOME I

BMRPF/ 2485

TOME II

BMRPF/ 2486

107. RICH, ANTHONY

DICTIONNAIRE DES ANTIQUITÉS ROMAINES ET GRECQUES [...], TRADUIT DE L'ANGLAIS SOUS LA DIRECTION DE M. CHERUEL, TROISIÈME ÉDITION, PARIS, FIRMIN DIDOT, 1883

inițialele MZ (cotor); ștampile cu următoarele înscrisuri: *Librăria și Anticăria J. ESKENASY Calea Victoriei, 30 (Pasagiul..) vis-à-vis de Pref. Poliției BUCUREȘTI și Librairie Générale Française J. Szollosy BUCAREST* (f. t.)

BMRPF/ 3762

CARTE ROMÂNEASCĂ (1812–1923)

XII. EDIȚII ALE VECHILOR CRONICI (1835–1888)

108.–109. *HRONICUL ROMANO MOLDO VLAHILOR ALCĂȚUIT DE DOMNUL MOLDAVIEI DIMITRIE CANTEMIR*. TOMUL I, IAȘI, 1835

însemnare: „Craiova 3. I. 925 lubitului meu Duiliu⁸⁷, venit aici la noi pentru prima dată, cu iubita lui Eugenia. Dau această importantă cronică a lui Cantemir în care va găsi cele mai importante lămuriri despre multe neamuri, în prima linie însă despre neamul nostru românesc. La amîndoi doresc viață lungă și fericită, copii cuminți și deștepți, ca să se bucure și ei precum noi ne bucurăm de ai noștri. Dumnezeu să le ajute. General în retragere G. Marcu” (f.g. v.º); etichetă cu înscrisul dactilografiat „PCTF PORȚILE DE FIER Nr.10” (f.t.)

BMRPF/ I.1575

TOMUL II, IAȘI, 1836

adnotări marginale la pasaje subliniate în text:

1. *Craii sârbești și bulgărești căta mai mult nu să bată, fără numai să să amestece cu alte familii, a cărora nume și sânge era mai știut, cu aceasta socotind în Evghenia Grecească și Românească să intre.* (text subliniat și adnotat marginal în creion roșu: *prea important și rațional 14/II 905, Craiova (p. 397)*)

2. *Traian...aducând mulțime de cetățeni romani și slujitori veterani, îi așază în traiu vecinic întrânsa și o face provincie românească..* (text subliniat și comentat marginal: „1905–105/1800. Craiova 14/II 905. În casa mea, din strada Lunei 7, 1800 ani sau secoli 18, decând marii noștri strămoși cucerind Dacia, au început a o organisa, până ce în 107 au stabilit și coloniile, din care ne tragem și noi, mult urgisiții noi. Spre memorie, scriu aceste rânduri cu inima-mi zdrobită, cînd văd că în loc să luptăm pentru consolidarea noastră și pentru viitorul românesc, politicianismul nu încetează de a ne ține în acea nesiguranță și pe acea cale povârnită [...] Marcu, (f. III din *Tabla Hronologhicească*,); etichetă cu înscrisul dactilografiat „PCTF PORȚILE DE FIER Nr.10” (f. I)

BMRPF/ I.1576

110. LETOPISIȘILE ȚĂRII MOLDOVII PUBLICATE PENTRU ÎNTÂIAȘI DATĂ DE M. KOGĂLNICEANU. IAȘI, 1852. TOM I

coligat APENDICSE

etichetă rotundă cu înscrisul 141/Gh. Asachi (cop.1)

BMRPF/ I.646

111. OPERELE PRINCEPULUI DEMETRIU CANTEMIRU. TOMU II. DESCRIEREA MOLDAVIEI, BUCURESCI, 1875 (DESCRIEREA STATULUI MOLDAVIEI)

BMRPF/ I.878

112–113. COSTIN, MIRON

OPERE COMPLETE DUPĂ MANUSCRIPTE [...] TIPĂRITE DE V.A. URECHIA. TOMUL I, BUCUREȘTI, 1886

BMRPF/ I.1541

OPERE COMPLETE DUPĂ MANUSCRIPTE [...] TIPĂRITE DE V.A. URECHIA TOMUL II, BUCUREȘTI, 1888

BMRPF/ I.1542

XIII. ȘCOALA ARDELEANĂ (1812–1886)

114. ISTORIA PENTRU ÎNCEPUTUL ROMÂNILOR ÎN DAKIA ÎNTOCMITĂ DE PETRU MAIOR. BUDA, 1812

însemnări: 1. *Această carte este cumpărată. Aici să se știe că am scris eu, în veci, în zilele Mării Sale Prealuminatului Domn Io Alexandru Șutu v.v., și am scris aici ca să ție minte, că*

⁸⁷ Duiliu Marcu (1885–1966), reputat arhitect român, descendent al unei familii oltene

mâna ce au scris va putrezi, iar cel ce va ceti mă va pomeni, cum și cel ce va cerca să fure această carte să fie afurisit de 318 Sfinți Părinți cei ce au fost Soborul la Niceea. De aicea în jos încep mai bune și mai de folos. Părinte, blagoslovește, că voi să spun o poveste. Îngerii vor trâmbița, sufletele se vor aduna, de sub soare se vor strânge, păcătoșii toți vor plînge. 1820, septembrie 18 (caractere chirilice, f. g.)

2. *La leatu 1814, martie 29, m-am învrednicit de am citi și eu pe această carte ce se numește Istorie, în casa Sfinții Sale Părintelui Popa Iovan, și ca să fie (...) am și iscălit. Drăghici Sirbu.* (caractere chirilice, f.g.)

BMRPF/ I.198

115. HRONIKA ROMÂNILOR ȘI A MAI MULTOR NEAMURI [...] DE GHORGHIE ȘINKAI DIN ȘINKA [...], IASSI, 1853. TOMUL I [...].TOMUL II [...].

BMRPF/ I.342

116. DUBLET

semnătura *D. Brehui* (f.t.)

BMRPF/ 2173

117. CHRONICA ROMÂNILOR ȘI A MAI MULTOR NEAMURI DE GHEORGHE ȘINCAI DIN ȘINCA. ED. II, BUCUREȘTI, 1886 TOMUL I, TOMUL II, TOMUL III

semnătura *D. Brehui* (f. t.)

BMRPF/ 2174

XIV. ISTORIOGRAFIE ROMÂNEASCĂ MODERNĂ (1835–1920)

118. AARON, F.

IDEE REPEDE DE ISTORIA PRINȚIPATULUI ȚĂRII RUMÂNEȘTI, TOMUL I, BUCUREȘTI, 1835

însemnare: Astăzi o mie opt sute patruzeci și șase, în luna ghenar(ie), în șaisprezece zile, fiind în București am cumpărat această carte, Istoria Țării Românilor, de mine suptiscălitul, în lei zece, parale 14: în taleri și jumătate sfaști din cursul banilor (București), și ca să să știe m-am iscălit mai jos, ca să să crează... pitarul Marin Kintescu din Craiova. (forz. 2°.); semnături: K. Kintescu, Quintescu V. (f.g.)

BMRPF/ I.246

119. SEULESCU, GH.

HRONOLOGHIA ȘI ISTORIA UNIVERSALĂ PRELUCRATĂ PE SCURT, [...] TOMUL AL DOILE, IAȘI, 1837

etichetă rotundă, purtând numărul 115 (p. 483)

BMRPF/ I.1589

120. LAURIAN, AUGUST, TREBONIU

COUP D'OEIL SUR L'HISTOIRE DES ROUMAINS. BUCUREȘTI, 1846

semnătura: *N.I.Ciocullescu* (p. 3)

BMRPF/ I. 506

121. XENOPOL, A. D.

TEORIA LUI RÖSLER. STUDII ASUPRA STĂRUINȚEI ROMÂNILOR ÎN DACIA TRAIANĂ. IAȘI, 1884

parafa ovală *Libraria Alessandro Georgescu S sor. MANOLE I. AVRAM. BUZEU*; semnătura *Fălcoianu* (cerneală violet, f.t.); semnătura *D. Brehui* (p. 5)

BMRPF/ 2441

122. XENOPOL, A. D.

ETUDES HISTORIQUES SUR LE PEUPLE ROUMAIN, JASSY, 1887

BMRPF/10159

123. XENOPOL, A. D.

ISTORIA ROMÎNILOR DIN DACIA TRAIANĂ, VOLUMUL I [...], IAȘI, 1888

însemnare: *Propriet. mea V. Comșa* (p. 7)

BM RPF/ I.1543

124–128. XENOPOL, A. D.

ISTORIA ROMÎNILOR DIN DACIA TRAIANĂ, VOLUMUL I. *ISTORIA VECHIE* [...], IASSI, 1888

BM RPF/ I.1791

VOLUMUL II. *ISTORIA MEDIE* [...], IASSI, 1889

BM RPF/ I.1792

VOLUMUL III. *ISTORIA MEDIE* [...], IASSI, 1890

BM RPF/ I.1793

VOLUMUL IV. *ISTORIA MODERNĂ* [...]

f.t. lipsă

BM RPF/ I.1794

VOLUMUL V. *ISTORIA MODERNĂ* [...], IASSI, 1892

BM RPF/ I.1795

129. XENOPOL, A. D.

ISTORIA CONTIMPURANĂ A POPORULUI ROMÎN (1822–1859), IAȘI, 1893

BM RPF/ I.1796

130 –135. XENOPOL, A. D.

ISTORIA ROMÎNILOR DIN DACIA TRAIANĂ, VOLUMUL XI [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.141

VOLUMUL IX [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.142

VOLUMUL VII [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.143

VOLUMUL V [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.144

VOLUMUL III [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.145

VOLUMUL I [...], VOLUMUL II [...], IAȘI, 1896

BM RPF/ II.146

136. XENOPOL, A.D.

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE ISTORIEI, IAȘI, 1900

Inscripție *E.NEMIȘ* (cotor); semnătura *D. Brehui* (f.t.)

BM RPF/ 2432

137. ONCIUL, DIMITRIE

DIN ISTORIA ROMÂNIEI, ED. II, BUCUREȘTI, 1913

BM RPF/ 11886

138. IORGA, NICOLAE

DRUMURI ȘI ORAȘE DIN ROMÂNIA, BUCUREȘTI, 1904

inițialele *D. P.* (cotor)

BM RPF/ II.328

139. IORGA, NICOLAE

SCRISORI DOMNEȘTI, [BUCUREȘTI], 1912

inițialele *AAP* (cotor)

BMRPF/ II.147

140. IORGA, NICOLAE

PROLEGOMENE LA O ISTORIE UNIVERSALĂ. DESVOLTAREA AȘEZĂMINTELOR POLITICE ȘI SOCIALE ALE EUROPEI, I. EVUL MEDIU [...], BUCUREȘTI, 1920

inițialele BN (cotor); parafa ovală *LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA MAURICE LOEWENSTEIN. Fondată 1887 TURNU SEVERIN* și parafa ovală *BANCA N, No. 211* (f.t.)

BMRPF/ II.259

XV. ARHEOLOGIE CLASICĂ ROMÂNEASCĂ (1880–1923)

141. ODOBESCO

LE TRÉSOR DE PÉTROSSA. HISTORIQUE. DESCRIPTION. ÉTUDE SUR L'ORFÈVRERIE ANTIQUE, PARIS, 1889. TOME I, II, TOME III, 1900

BMRPF/ 12603

142. ODOBESCU, AL., I.

OPERE COMPLETE, VOLUMUL III, BUCUREȘTI, 1908

parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* și însemnare *D. Tudor, 17 iunie 1936* (f.t.)

BMRPF/ 9456

143. TOCILESCU, GR., G.

DACIA ÎNAINTE DE ROMANI [...], PARTEA I *GEOGRAPHIA ANTICĂ A DACIEI. PARTEA II ETHNOGRAPHIA DACIEI*, BUCUREȘCI, 1880

însemnare: *Amintire dela un pretin din dragoste. Gordin Alexandru cl. VL. T. Severin 1921* (f.t., în cerneală)

BMRPF/ 2172

144. MONUMENTUL DE LA ADAMKLISSI TROPAEUM TRAIANI PUBLICAT ÎN COLLABORAȚIUNE CU OTTO BENNDORF ȘI GEORGE NIEMANN DE GR. G. TOCILESCU, VIENNA, 1895

BMRPF/11348

145. DUBLET

BMRPF/ I.954

146. TOCILESCO, GR., G.

FOUILLES ET RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES [...], BUCAREST, 1900

parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* și semnătura *D Tudor, 1930*” (f. t.)

BMRPF/ 9271

147. TOCILESCU, GR., G.

MONUMENTELE EPIGRAFICE ȘI SCULPTURALI ALE MUSEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI DIN BUCUREȘCI [...], PARTEA I. *COLECȚIUNEA EPIGRAFICĂ A MUSEULUI PÂNĂ LA ANUL 1881*, BUCUREȘCI, 1902

BMRPF/ 6945

148. DUBLET

coligat *PARTEA I. COLECȚIUNEA SCULPTURALĂ A MUSEULUI PÂNĂ ÎN ANUL 1881*, BUCUREȘTI, 1908

semnătura *Dimitrie Tudor, 1930* (p. 1)

BMRPF/ 9267

149. PÂRVAN, VASILE

convolut VARIA

BMRPF/ 9508

SALSOVIA (FRAGMENT DIN STUDIUL ASUPRA STRĂJII ROMANE LA GURILE DUNĂRII), BUCUREȘTI, 1906

DIE NATIONALITÄT DER KAUFLEUTE IM RÖMISCHEN KAISEREICHE. EIN HISTORISCH EPIGRAPHISCHE UNTERSUCHUNG, BRESLAU, 1909

semnătura *D. Tudor*, Graz, 4. aug.1934 (f.t.)

CONTRIBUȚII EPIGRAFICE LA ISTORIA CREȘTINISMULUI DACO-ROMAN, BUCUREȘTI, 1911

150. CONTRIBUȚII EPIGRAFICE... DUBLET

BMRPF/ I.875

151. PÂRVAN, VASILE

convolut VARIA

BMRPF/ 9960

M. AURELIUS VERUS CAESAR ȘI L. AURELIUS COMMODUS. A.D. 138–161., BUCUREȘTI, 1909

152. PÂRVAN, VASILE

convolut VARIA

BMRPF/ 9983

DIE NATIONALITÄT DER KAUFLEUTE [...], BRESLAU, 1909

CÂTEVA CUVINTE CU PRIVIRE LA ORGANIZAȚIA PROVINCIEI DACIA TRAIANĂ CU PRILEJUL UNEI CÂRȚI NOI ASUPRA ACESTEI CESTIUNI, BUCUREȘTI, 1906

153. ZACHARESCU, MARIA

LEGIUNILE XIII GEMINA ȘI V MACEDONICA CU ISTORIA MUNICIPIILOR APULUM ȘI TROESMIS, BUCUREȘTI, 1883

teză de licență cu dedicația autoarei: *Iubitei mele Mamițica spre semn de înaltă stimă, iubire și recunoștință. M. Zacharescu* (f.t.)

BMRPF/ 11341

154. ANTONESCU, TEOHARI

CULTUL CABIRILOR ÎN DACIA [...], BUCUREȘTI, 1889

teză de licență

BMRPF/ 9688

155. ANTONESCU, TEOHARI

LE TROPHÉE D'ADAMKLissi. ÉTUDE ARCHÉOLOGIQUE, JASSY, 1905

parafa *BIBLIOTECA PROF. D. TUDOR* și însemnare *D Tudor, Câmpulung Muscel*, 19 iunie 1941 (f.t.)

BMRPF/ 9975

156. ANTONESCU, TEOHARI

COLUMNNA TRAIANĂ STUDIATĂ DIN PUNCT DE VEDERE ARHEOLOGIC, GEOGRAFIC ȘI ARTISTIC, VOLUMUL I, IAȘI, 1910

semnătura *D. Tudor C Lung*, 1937 (f.t.)

BMRPF/ 10698

157. MURNU, GEORGE

VASE PICTATE GRECEȘTI. I. VASE GEOMETRICE. SECȚIUNEA GRECO ROMANĂ, BUCUREȘTI, 1910

BMRPF/ II.131

158. ANDRIEȘESCU, I.

[*CONTRIBUȚIE LA DACIA ÎNAINTE DE ROMANI*, 1912]

BMRPF/ I.920

159. DENSUSIANU, NICOLAE

DACIA PREISTORICĂ [...], BUCUREȘTI, 1913⁸⁸

adnotări marginale aparținând dr. C.I. Istrati

BMRPF/ 12625

160. POPA LISSEANU, G.

CETĂȚI ȘI ORAȘE GRECO- ROMANE ÎN NOUL TERITORIU AL DOBROGEI, BUCUREȘTI, 1914

BMRPF/ 9394

161. NETZHAMER, RAYMUND⁸⁹

DIE CHRISTLICHEN ALTERTÜMER DER DOBRUDSCHA, BUKAREST, 1918

semnătura D. Tudor Caracal, 14 Mart 1933 (f.t.)

BMRPF/ 11308

XVI. TRADUCERI DIN AUTORI CLASICI ȘI MODERNI (1832–1915)**162. DIONE CASSIU (COCCEIANU)**

ISTORIA ROMANA DE LA NERONE PÂNĂ LA ALEXANDRU SEVERU. DCCCVI – CMLXXXII,

TRADUCERE DE ANGEL DEMETRESCU, BUCUREȘTI, 1878

semnătura D. Tudor, C. Lung, 9 Dec, 1936 (f.t.)

BMRPF/ 11340

163. ISTORIILE LUI EROOT. TRADUCERE DE DIMITRIE ION GHICA⁹⁰ M, VOLUM I, BERLIN, 1894

coligat VOLUM II, BUCUREȘTI, LEIPZIG, VIENA, 1912; VOLUM III, BUCUREȘTI, LEIPZIG, VIENA, 1915; VOLUM IV, BUCUREȘTI, 1902

semnătura D. Tudor 1938 (f.t. la fiecare volum)

BMRPF/ 9344

164. K Aidanov, Ivan

ISTORIA IMPERII ROSIENE, TRAD. DE AGA GHEORGHIE ASACHI, PARTEA I-II, EȘII, 1832–1833

BMRPF/ I.228

165. MANUSCRIS DIN SANTA ELENA⁹¹, TRADUCĂTOR. AL. IORGULESCU, BUCUREȘTI, 1845

BMRPF/ I.567

166. PRESCURTARE DIN ISTORIA LUI GHEORGHIE CASTRIOTUL NUMIT SKENDERBEI PRINȚUL ALBANIEI. TRADUCERE DE SARDARUL I. BILCIURESCU, TOMUL I, II, BUCUREȘTI, 1847

BMRPF/ I.498

167. REGNAULT, ELIAS

⁸⁸ „iubită de popor și contestată de știință”, ilustrează narațiunea lipsită de o bază științifică, gândită ca un răspuns adresat propagandei antiromânești care ataca bazele culturale și teritoriale ale națiunii române, considerată de V. Pârvan drept „roman fantastic”, prilej de „admirație și entuziasm nemărginit printre diletanții români în arheologie”. V. Pârvan, *Getica*, p. 7, *apud* A.M. Stoenescu, *Diferența între discursul istoric și narațiunea istorică*, în *Introducere în studiul istoriei*, București, 2013, p.527–528.

⁸⁹ Raymund Netzhamer (1862–1945), reprezentant al Episcopiei Romano Catolice de București (1905–1924), autor al unor scrieri despre România și al unor articole de arheologie și numismatică referitoare la descoperirile din Dobrogea.

⁹⁰ Dimitrie Ion Ghica (1848–1914), fiul lui Ion Ghica, licențiat al Facultății de Științe Morale și politice a Universității Cambridge, distins cu Premiul Academiei Române pentru traducere în 1902.

⁹¹ după [Lulin de Châteauevieux, Jacob Frederic, *Manuscrit de Sainte Hélène*, London, 1817]

ISTORIE POLITICĂ ȘI SOCIALĂ A PRINCIPATELOR DUNĂRENE, TRADUSĂ DE ION FĂTU, IAȘI, 1856

semnătura I. Aurelu, 1881 (forz. 1); *ex libris* ștampila în fum, rectangulară, inițialele P.A. (f.t.)
BMRPF/ I.221

168. HAUTERIVE DE, ALEXANDRE MAURICE, LE COMTE

MEMORIU ASUPRA VECHEI ȘI ACTUALEI STĂRI A MOLDOVEI PRESENTAT LUI ALEXANDRU VODĂ IPSILANTE DOMNUL MOLDOVEI LA 1787 DE COMITELE D'HAUTERIVE [..], BUCUREȘTI, 1902
BMRPF/ I.945

XVII. ISTORIA REVOLUȚIILOR (1866–1884)

169. ARICESCU, C.D.

CAPII REVOLUȚIUNII ROMÂNE DE LA 1848 JUDECAȚI PRIN PROPRIELE LOR ACTE, VOL. I, BROȘURA I, BUCUREȘCI, 1866
BMRPF/ I.1644

170. ARICESCU, C.D.

ISTORIA REVOLUȚIUNII ROMÂNE DE LA 1821, 2 VOL., CRAIOVA, 1884
însemnare: *Nicolae Georgescu, 1896 Mai 8 ora 9 ¼* (p. 296)
BMRPF/ II.65

XVIII. ISTORIE REGIONALĂ ȘI LOCALĂ (1855–1913)

171. ARICESCU, K.D.

ISTORIA KÂMPULUNGULUI, PRIMA RESIDENȚĂ A ROMÂNIEI, BUCUREȘTI, 1855. PARTEA I coligat PARTEA II, BUCUREȘTI, 1856
BMRPF/ I.238

172. IONESCU, ION

AGRICULTURA ROMÂNĂ DIN JUDEȚIULU MEHEDINȚI, BUCUREȘCI, 1868
inscripție *B. Munteanu* (cotor); *ex libris* parafă *Leonard* și parafa rotundă ȘCOALA DE AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ DE LA HERĂSTRĂU (f.t.); parafa legătoriei în forma unei cărți deschise, cu înscrisuri pe pagina dreaptă (*Joan Hagi Jordan Medalist 1882*), respectiv stângă (*LEGĂTOR DE CĂRȚI PLOESCI*) (forz. 1)
BMRPF/ I.1710

173. POPOVICIU, GEORGE⁹²

ISTORIA ROMÂNILOR BĂNĂȚENI, LUGOJ, 1904
inscripție *A. Bărcăcilă* (cotor)
BMRPF/ I.1077

174. ȘTEFULESCU, ALEXANDRU

GORJUL ISTORIC ȘI PITORESC, TÎRGU JIULUI, 1904
BMRPF/ I.1648

175. MURNU, GEORGE

ISTORIA ROMÂNILOR DIN PIND. VLAHIA MARE 980–1259, [..], BUCUREȘTI, 1913
parafa purtând înscrisul *TIPOGRAFIA LEGĂTORIE de CĂRȚI MAGAZIN UNIVERSAL JANCU G. BEJAN T. Severin-Calea Traian* (f.t.)
BMRPF/ 7966

⁹² George Popovici (1862–1927), preot, istoric, deputat român în Parlamentul de la Budapesta în anii 1905–1907.

XIX. ISTORIA BISERICII ȘI A ȘCOLII (1862–1908)

176. [BOLLIAC, CESAR]

[*MONASTIRILE DIN ROMÂNIA (MONASTIRILE ÎNCHINATE)*, BUCUREȘTI, 1862]

BMRPF/ I.352

177. BOLLIAC, CESAR

MONASTIRILE DIN ROMÂNIA. (MONASTIRILE ZISE BRANCOVENESCI), BUCUREȘCI, 1863
parafa rotundă cu înscrisul *MUSEUL REGIUNEI PORȚILE DE FER. T. Severin* încadrând stema regală (f.t.)

BMRPF/ I.186

178. MELCHISEDEK, EPISCOPUL

CHRONICA ROMANULUI ȘI A EPISCOPIEI DE ROMANU COMPUSĂ DUPRE DOCUMENTE NAȚIONALI-ROMÂNE ȘI STREINE, EDITE ȘI INEDITE DE EPISCOPUL DUNĂREI DE JOS. PARTEA A II A, DE LA ANUL 1714 PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE, BUCUREȘCI, 1875

Inscripția *V. CHIRIAC* (cotor); semnătură în creion *V. Chiriac* (p. 239)

BMRPF/ I.187

179. URECHIA, V.A.

ISTORIA SCOELOR DE LA 1800–1864 CU O SCURTĂ INTRODUCERE COPRINZÂND NOTE DIN ISTORIA CULTUREI NAȚIONALE ANTERIOARE SECOLULUI AL XIX LEA [...], TOMUL III, BUCUREȘTI, 1894
parafa ovală cu înscrisul *LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA MAURICE LOEWENSTEIN FONDATĂ ÎN ANUL 1887 TURNU SEVERIN* (f.t.)

BMRPF/ I.617

180. IORGA, NICOLAE

ISTORIA BISERICII ROMÂNEȘTI ȘI A VIEȚII RELIGIOASE A ROMÂNILOR, VOL. I, VĂLENII DE MUNTE, 1908

BMRPF/ I.986

XX. ISTORIE MILITARĂ (1887–1923)

181. VACARESCU, T.C., COLONEL

LUPTLE ROMÂNILOR ÎN RESBELUL DIN 1877–1878, BUCUREȘTI, 1887

BMRPF/ I.946

182. SÎRBU, ION⁹³

ISTORIA LUI MIHAI-VODĂ VITEAZUL DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI. I. RĂZMIRIȚELE ȘI POLITICA LUI DIN AFARĂ (DIMPREUNĂ CU ÎNTÂAMPLĂRILE ATINGĂTOARE DIN ȚĂRILE VECINE) 1593–1598, BUCUREȘTI, 1904

BMRPF/18005

183. DENSUSIANU, NICOLAE

DOMNII GLORIOȘI ȘI CĂPITANII CELEBRI AI ȚĂRILOR ROMÂNE [...], BUCUREȘTI, 1912

BMRPF/ I.933

⁹³ Ion Sârbu, preot, profesor, istoric, născut în 1865 în Banat; a făcut cercetări în Arhivele de Stat și Imperiale din Viena; custode al Bibliotecii Fundației Carol, membru în delegația Marelui Sfat Național ales la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918; volumul I al Istoriei sale a fost distins cu Premiul Năsturel al Academiei Române (M. Păcuraru, *Dicționarul teologilor români*, București, 1996).

184. MĂRDĂRESCU, G. D., GENERALUL⁹⁴

CAMPANIA PENTRU DESROBIREA ARDEALULUI ȘI OCUPAREA BUDAPESTEI (1918–1920), BUCUREȘTI, 1921

sigla BN (cotor); parafa cu înscrisul *LIBRĂRIA MAURICE LOEWENSTEIN TURNU-SEVERIN JUCĂRII PENTRU COPII. RAME ȘI ÎNCADRĂRI DE TABLOURI. JURNAL*; parafa ovală cu înscrisul *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI No. 170, BIBLIOTECA* (f.t.)

BMRPF/ II.260

185.–186. KIRIȚESCU, CONST.⁹⁵

ISTORIA RĂZBOIULUI PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI 1916–1919, VOLUMUL I, VOLUMUL II
Semnătura *D. Brehui* (f.t.), eticheta *MINERVA. TIPOGRAFIE. LEGĂTORIE DE CĂRȚI. LIBRĂRIE. T. SEVERIN (cop.1v)*

BMRPF/ 2435

VOLUMUL II

semnătura *D. Brehui*, eticheta *MINERVA TIPOGRAFIE. LEGĂTORIE DE CĂRȚI. LIBRĂRIE. T. SEVERIN* (p. 1)

BMRPF/2436

XXI. ISTORIE POLITICĂ. ISTORIE ECONOMICĂ (1841–1914)

187. PAUL KISSELEF ET LES PRINCIPAUTES DE VALACHIE ET DE MOLDAVIE PAR UN HABITANT DE VALACHIE, PARIS, 1841

coligat PAPADOPOL, CALIMACHI, A., *GENERALUL PAVEL KISSELEFF ÎN MOLDOVA ȘI ȚERA ROMÂNEASCĂ 1829–1834 DUPĂ DOCUMENTE RUSESCI*, BUCUREȘTI, 1887

pe cotor sigla BN greu vizibilă în urma ștergerii

BMRPF/ I. 949

188. [LAURIAN, AUGUST, TREBONIU]

[DOCUMENTE ISTORICE PENTRU STAREA POLITICĂ ȘI IERATICĂ A ROMANILOR DIN TRANSILVANIA, VIENA, 1850]

BMRPF/ II.316

189. BRATIANO, J.C.

MÉMOIRE SUR LA SITUATION DE LA MOLDO- VALACHIE DEPUIS LE TRAITÉ DE PARIS, PARIS, 1857

BMRPF/ I.664

190. MANIU, VASILE⁹⁶

DISERTAȚIUNE ISTORICO-CRITICĂ ȘI LITERARĂ TRACTÂND DESPRE ORIGINEA ROMÂNILOR DIN DACIA TRAIANĂ, TIMIȘOARA, 1857

semnătura *I. Aurelu* (f.t.)

BMRPF/ I.223

⁹⁴ Gheorghe Mărdărescu (1866–1938), general al Armatei Române, comandantul trupelor din Transilvania, cunoscut pentru victoria în bătălia de pe Tisa și intrarea triumfală în Budapesta în august 1919

⁹⁵ Constantin Kirițescu (1876–1965) publicist și istoric român

⁹⁶ Vasile Maniu (1824–1901), publicist bănățean, implicat în activitatea revoluționară în 1848, apropiat al lui Eftimie Murgu și Nicolae Bălcescu. Din 1876 membru al Academiei Române, secretar al Secției de Istorie; deputat, senator în Parlamentul României, contemporan cu severineanul Ioan Aurel; activitate politică desfășurată în jurul propagandei pentru eliberarea provinciilor românești de sub dominația habsburgică

191. MANIU, V.

UNITATEA LATINĂ SAU CAUSA ROMÂNĂ ÎN PROCESUL NAȚIONALITĂȚILOR DIN PUNCTUL DE VEDERE ISTORIC, JURIDIC ȘI POLITIC, BUCURESCI, 1867

semnătura I. Aurelu; dedicație: A Son Excel. Mr. Duruy Minist. De l'Instruction...Maniu în cerneală, șters, adăugat; Onor D. Aurelu, la Turnu Severin, Gr. Miculescu în creion; *TURNU SEVERIN 31/12*; parafa rotundă cu înscrisul *MUSEUL REGIUNEI PORȚILE DE FER. T.Severin* încadrând stema regală (ft.)

BMRPF/ I.455

192. MANIU, V.

MISIUNEA OCCIDINTELUI LATINU ÎN ORIINTELE EUROPEI, BUCURESCI, 1869⁹⁷

BMRPF/ I.517

193. *CESTIUNEA ROMÎNILOR DE PESTE CARPAȚI. TRANSILVANIA ÎN FAȚA PRETENȚIUNILOR UNGARIEI. RESPUNSUL LA SCRISOAREA GENERARIULUI KLAPKA CĂTRĂ GENERARIUL GARIBALDI, DE P*** PRECESSĂ DE DOUĂ EPISTOLE ADRESATE EMIGRAȚIUNEI UNGARE DE DUMITRU BRĂTEANU, TRADUSE ȘI EDAT DE N. COLINEANU, BUCURESCI, 1861*

BMRPF/ I.685

194. [DJUVARA ALEXANDRU⁹⁸]

[*ROMÂNI ȘI UNGURI, BUCURESCI, 1895*]

BMRPF/ I.950

195. BROTE, EUGEN⁹⁹

UN MEMORIU POLITIC. CESTIUNEA ROMÂNĂ ÎN TRANSILVANIA ȘI UNGARIA, BUCURESCI, 1895
semnătură D. Brehui (p. V)

BMRPF/ 3012

196. RUSSU ȘIRIANU, IOAN¹⁰⁰

IOBĂGIA, VOLUMUL I. PÂNĂ LA FINEA SECOLULUI XV, ARAD, 1908

pe cotor sigla B.N. și eticheta vechiului inventar cu nr. 155, care se regăsește pe parafa ovală purtând înscrisul *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, BIBLIOTECA No 155*

BMRPF/ II.135

197. DUBLET

coligat I. RUSSU ȘIRIANU, *ROMÂNII DIN STATUL UNGAR, 1904*

ex libris semnătura D. Brehui (p. 3)

BMRPF/ I.944

198. DRAGOMIRESCU, TOMA

⁹⁷ Fără a fi considerat drept istoric, ci gazetar cu temeinică informație (analist politic, în termeni actuali), a folosit argumente din istorie pentru a susține, împotriva unor aserțiuni tendențioase, originea română a neamului nostru, vechimea și continuitatea lui. Disertațiile lui nu sunt demonstrațiile de erudiție ale savantului, ci pledoariile politice ale unui tribun. Ideea principală a eseului privind misiunea Occidentului latin în Orientul Europei (apărut în anul următor promulgării în parlamentul maghiar a legii privind încorporarea Transilvaniei la Ungaria) este aceea a unirii tuturor românilor sub oblăduirea națiunilor de stirpe latină, în stare să ofere garanții de stabilitate poporului român.

⁹⁸ Alexandru Djuvara (1853–1913), studii de drept public și istoric la Paris, fost Ministru al Justiției, Externelor, Comerțului în sec. XIX.

⁹⁹ Eugen Brote (1850–1912), agronom și om politic, originar din Rășinari, s-a aflat printre fondatorii ASTRA, membru în delegația Memorandumului.

¹⁰⁰ Ioan Russu Șirianu (1864–1909), ziarist, scriitor, director la Tribuna, deputat în Dieta ungară în 1905–1906.

ISTORICUL BĂNCILOR DIN ROMÂNIA ȘI AL TUTUROR INSTITUȚIUNILOR DE CREDIT ȘI SOCIETĂȚI DE ASIGURĂRI URMAT DE O STATISTICĂ GENERALĂ, BUCUREȘTI, 1908

pe cotor eticheta vechiului inventar cu nr. 177.072, care se regăsește pe parafa ovală purtând înscrisul *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, BIBLIOTECA No 177.071

BM RPF/ II.853

199. CALMUSCHI¹⁰¹, CONST., PROFESOR

RELĂȚIUNILE POLITICE ALE ȚĂRILOR ROMÎNE CU RUSIA, GALAȚI, 1911

BM RPF/ II.241

200. GHICA, ION

SCRIERI, VOL. I (PARTEA I DIN CONVORBIRI ECONOMICE), BUCUREȘTI, 1914

Inscripție R. PORTOCALĂ (cotor)

BM RPF/ 7926

XXII. ARHONDOLOGIE (1842)

201. *LISTĂ DE TOȚI BOERII DE AL 3 LEA CLAS DE LA SĂRDAR PÂNĂ LA CEL DIN URMĂ RANG. DUPĂ CUM SĂ AFLĂ TRECUȚI ÎN ARHONTOLOGHIA STATULUI*, [1842]

BM RPF/ I.341

XXIII. IZVOARE DOCUMENTARE (1854 –1919)

202. *DOCUMENTE FRANCEZE ATINGĂTOARE DE CAUZA ORIENTULUI SAU CORESPONDENȚA DIPLOMATICĂ URMATĂ ASUPRA TUTUROR FASELOR ACESTEI CHESTII, CULESE DE ATANASIE N. PÂCLEANU*, 1854, IULIE 14, BUCUREȘTI, 1854

semnătura I. Aurelu (f. t.)

BM RPF/ I.490

203. DUBLET

BM RPF/ I.492

204. *DOCUMENTE RELATIVE LA NEGOȚIARILE DIN VIENA ASUPRA QUESTIUNII ORIENTULUI*, BUCURESCI, 1855

dedicație: D. Serd. G. Stanovici spre souvenir N. Nemescu (f.t.)

BM RPF/ I.1582

205. HAJDEU, BOGDAN, PETRICEICU

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI [...] COLECȚIUNE CRITICĂ DE DOCUMENTE ASUPRA TRECUTULUI ROMÂNULUI, ÎNCEPÂNDU DE LA TIMPUL CEI MAI DEPĂRȚAȚI ȘI PÂNĂ LA ANUL 1800, TOMUL I, PARTEA 2, BUCURESCI, 1865

BM RPF/ I.414

206. *RĂPIREA BUCOVINEI DUPĂ DOCUMENTE AUTENTICE. 1775 MAIU – 25 APRILIE 1775*, BUCURESCI, 1875¹⁰²

BM RPF/ I.405

207. *[TRACTATUL DE LA BERLIN. URMAT DE PROTOCOLELE CONGRESULUI [...], BUCUREȘTI, 1878]*

BM RPF/ II.140

¹⁰¹ Constantin Calmuschi, licențiat în Litere și Filosofie, între 1919–1929 directorul bibliotecii V.A. URECHIA din Galați.

¹⁰² scriere polemică, folosind documente din Colecția Hurmuzaki, apărută la 1875 la inițiativa lui Kogălniceanu și Slavici, pentru a marca împlinirea unui secol de la ocuparea Bucovinei de către austrieci.

208.–218. ACTE ȘI DOCUMENTE RELATIVE LA ISTORIA RENASCEREI ROMÂNIEI. 1391–1859. PUBLICATE DE DIMITRIE A. STURDZA, C. COLESCU- VARTIC, GHENADIE PETRESCU, I.I. SKUPIEVSKI, TOMURILE I-VI/1, VI/2, VII-X, BUCUREȘTI 1888–1909.

BMRPF/ 3021–3031

219.–235. ANALELE PARLAMENTARE ALE ROMÂNIEI. 1831,–1852, TOMURILE I- IX/1, IX/2, X-XIV/1, XIV/2, XV-XVI/1, XVI/2, XVII/1, XVII/2, BUCUREȘTI, 1890 –1915

BMRPF/ I.834-I.837, I.843- I.860

236.–240. ANUL 1848 ÎN PRINCIPATELE ROMÂNE. ACTE ȘI DOCUMENTE, VOL. I-IV, BUCUREȘTI, 1902–1910

decupuri din filele de titlu aplicate la fiecare volum (forz. 1 v°); semnătura *D. Brehui* (forz. 1 r°)

BRMPF/ I.938-I.942

241.–247. PĂCĂȚIAN, TEODOR. V.¹⁰³

CARTEA DE AUR SAU LUPTLE POLITICE-NAȚIONALE ALE ROMÂNILOR DE SUB COROANA UNGARĂ, SIBIU, 1905–1915

VOL. III [...] SIBIU, 1905

inscripția *BANCA NAȚIONALĂ* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO: 252, *BIBLIOTECA*

VOL. IV [...] SIBIU, 1906

inscripția *BANCA NAȚIONALĂ* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO: 251, *BIBLIOTECA*

VOL. V [...] SIBIU, 1909

inscripția *BANCA NAȚIONALĂ* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO: 250, *BIBLIOTECA*

VOL. VI [...] SIBIU, 1910

inscripția *BANCA NAȚIONALĂ* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO: 249, *BIBLIOTECA*

DUBLET

sigla *BN* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO:224, *BIBLIOTECA*

VOL. VII [...] SIBIU, 1913

inscripția *BANCA NAȚIONALĂ* (cotor) parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO: 248, *BIBLIOTECA*

VOL. VIII [...] SIBIU, 1915

sigla *BN* (cotor); parafa ovală *BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI*, NO:223, *BIBLIOTECA*

marca de atelier: *Legătoria Iancu C. Bejan, T. Severin* (forz. 1, la toate volumele)

BMRPF/ II.249- II.255

248.–250. STUDII ȘI DOCUMENTE CU PRIVIRE LA ISTORIA ROMÂNILOR PUBLICATE DE N. IORGA, VOL. XXI, DOCUMENTE INTERNE. MISCELLANEA, BUCUREȘTI, 1911¹⁰⁴

BMRPF/ 2192

VOL. XXII, *DOCUMENTE INTERNE*, BUCUREȘTI, 1913

parafa *ALBERT ZWIEBELANTIQUAR BUCUREȘTI* (f.t.)

BMRPF/ 2193

¹⁰³ Tedor Păcățianu (1852–1941), publicist, director între 1900–1915 al jurnalului *Telegraful Român*

¹⁰⁴ Din seria de 31 volume (1901–1916).

VOL. XXII, ACTE STRĂINE DIN ARHIVELE GALIȚIEI, VECHII PRUSII ȘI ȚERILOR DE JOS, BUCUREȘTI, 1913

parafa ALBERT ZWIEBELANTIKUAR BUCUREȘTI (f.t.)

BMRPF/ 2191

251. DOCUMENTS DIPLOMATIQUES. LES ÉVÉNEMENTS DE LA PÉNINSULE BALKANIQUE. L'ACTION DE LA ROUMANIE. SEPTEMBRE 1912-AOÛT 1913, BUCAREST, 1913

BMRPF/ 3035

252. LES TRAVAUX DE LA COMMISSION EUROPÉENNE DES BOUCHES DU DANUBE. 1859 À 1911. ACTES ET DOCUMENTS PUBLIÉS PAR DÉMÈTRE STURDZA, VIENNE, 1913

BMRPF/ 7709

253. GIURESCU, C.

MATERIAL PENTRU ISTORIA OLTENIEI SUPT AUSTRIACI, I, 1716–1725, BUCUREȘTI, 1913

parafa Librăriei „Arta Românească”. Librărie Galanterie Mărunțișuri Stănică, Piața Radu Negru 12. (f.t.)

BMRPF/ II.846

254. ACTELE TRATATULUI DE PACE DELA BUCUREȘTI, MARȚI 24 APRILIE/7 MAIU 1918

BMRPF/ 2399

255. FILITTI, IOAN, C.

ARHIVA GHEORGHE GRIGORE CANTACUZINO, BUCUREȘTI, 1919

BMRPF/ I.1650

XXIV. LEXICOGRAFIE (1898–1904)

256.–260. LAHOVARI, GEORGE, IOAN; BRĂTIANU, C.I., GENERAL; TOCILESCU, GRIGORE, G.

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÂNIEI [...], VOLUMELE I-V, BUCUREȘTI, 1898–1902

semnătura D. Brehui (p. 5, la fiecare volum)

BMRPF/ II.1978-II.1982

261. ARBORE, ZAMFIR

DICȚIONARELE GEOGRAFICE ALE PROVINCIIILOR ROMÂNE ÎN AFARĂ DE REGAT. I. DICȚIONARUL GEOGRAFIC AL BASARABIEI, A-Z, BUCUREȘTI, 1904

semnătura D. Brehui T. Severin (f.t.)

BMRPF/ II.1977

XXV. PUBLICAȚII SERIALE (1847–1909)

262. MAGAZINUL ISTORICU PENTRU DACIA [...], TOMUL IV, BUCUREȘCI, 1847

semnătura N.I. Spineanu (f.t.)

BMRPF/ I.243

263. REVISTA ROMÂNĂ PENTRU ȘTIINȚE, LITTERE ȘI ARTE, VOLUMUL I, BUCUREȘCI, 1861

însemnare: Spre suveniru iubitelui meu frate Nicolae Chintescu. Bucur. 1863 febr. 22

P. Chintescu (f.g.); parafa rotundă cu înscrisul MUZEUL REGIUNEI PORȚILE DE FER. T. Severin încadrând stema regală

BMRPF/ I.161

264. DUBLET

inscripție T. MONGESCO (cotor)

BMRPF/ 14838

265.–270. TESAUURU DE MONUMENTE ISTORICE PENTRU ROMANIA [...], TOMUL I, FASC. I, II, BUCUREȘCI, 1862

BMRPF/ I.1579, I.1590

FASC. VIII, IX, XI, XII, BUCURESCI, 1863

BMRPF/ I.1225, I.1590, I.1224

TOMU III, FASC. II, BUCURESCI, 1864

BMRPF/ I.1226

271–275. *REVISTA PENTRU ARHEOLOGIE ȘI FILOLOGIE*, AN I, NR.1, FASC. 1,2/1882–1883

BMRPF/ 11335, 11336

AN 4, VOL. 8/1902

BMRPF/ 11339

VOL. 10, FASC. 1,2/1909

BMRPF/11338, 11337

